

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség: VIII., Rökk Szilárd-utca 9.
Kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Égész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Kétszázeezeren.

Budapest, október 2.

Ők, akik nem ismerik a betű hatalmát és varázsát, kétszázeezeren vannak Budapesten. Emberek, akik nem tudják, hogy az életnek millió gyönyörűsége, szépsége és értéke van elbujtatva a könyvek, folyóiratok, újságok és írott szellemi termékek között, kétszázeezeren járnak itt közöttünk, akik egyetlen napig sem tudnánk élni betű nélkül, amely immár gyönyörűségünk, szórakozásunkká, kényerünké és véres szenvedélyünké lett. Majdnem kétszázeezer analfabéta él közöttünk, amint ez a statisztikából kiderül, kétszázeezer irni, olvasni nem tudó ember. Valóban mindig olyan nagynak látszik ez a város, amelynek zaja, lárma, lakóinak tülekedése idehalatlanszik hozzánk. S ha ez a szám jelenik meg előttünk abban a vonatkozásban, hogy ők, akik kétszázeezeren vannak, nem tudnak irni, olvasni, ez a Budapest összezsugorodik, kicsinynyé és hitványnyá lesz, és olyan impressziót kelt bennünk, mintha valami afrikai városról beszélnének s amely messze, nagyon, végtelen messze van tőlünk.

Mi okozza ezt a rettenetes jelenséget? Ki az oka? Ki felel érte? Számon lehet-e kérni az iskolától, hogy nem tanította meg irni, olvasni a deákjait? Nem, mert aki egyszer az iskola küszöbét átlépte, azt onnan el nem eresztik, amíg a tudás ez elementumait bele nem rakta az iszákjába. Hát ha az iskola nem oka a dolognak, akkor talán a közoktatási törvény az, amelyet hamar módosítani kell. Analfabétákunk hiába hozzák a törvényt. Aki nem tud olvasni, az nem olvassa el sem Shakespeare halhatatlan műveit, sem a törvényt. Aztán a törvényt még végre is kell hajtani s az iskolától senki sem retteg jobban, mint az, aki az analfabéták sorában maradt. Az ilyen szülők gyerekeit kötéllal kell fogdosni az iskolába s kinek van anyi kötele? Mégis segíteni kell a dolgon. Sürgősen és minden magasabb politikára való tekintet nélkül, mert ennél a dolognál magasabb politika talán még sincs.

A statisztika különben téves. Csak azokról az analfabétákról számol be, akik irni olvasni nem tudnak. Nem beszél azokról, akik analfabéták maradtak a könyvek tömkelegében. Pedig a magyar műveltségnek ezek az emberek a tipikus képviselői. A féltudás és a félismeretek hazája ez az ország, ahol elsősorban azt ütök le, aki ezt az igazságot ki meri mondani.

Az arány a felső körökben is megvan. Emitt kétszázeezer analfabéta, amott legalább ugyanannyi féltudású vagy elmaradt tudású ember. Ki mondhatja hát, hogy csak az elnyomottak közt dühöng a tudatlanság és maradiság? Ime egy jelenség, amely nem az osztályok harcából magyarázható meg, hanem valami szörnyű könynyelműségből, amely elhitheti velünk, hogy abban a nagy versenyben, mely az európai népek közt folyik, csupán fajfenntartó ösztönünkkel vághatjuk magunkat keresztül.

Ez a fajfenntartó ösztön s ez az államalkotó-tehetség! Milyen sokat hirdetik szegény történettudósaink és politikusaink. Egy egész történelmet magyaráztak meg evvel a két mondattal s ahol hamarjában nem tudták egyébbel magyarázni históriánkat, ott ösztönöket és szellemeket idéztek föl. S addig idézték s addig mondták, mignem ma szentül hiszszük, hogy ösztöneinkből és velünk született genitálitásunkból is meg tudunk élni. Pedig bolond volna az, akinek ilyen nevezetes ösztönei vannak és még irni olvasni is megtanulna.

Az analfabétáink hát nem iskoláink s nem is egészen népiskolai törvényünk az oka. Oka első sorban az a példa, amelyet a nép felülől nyer. Onnan, ahonnan a kultúra szeretetének úgy kellene kiáradnia az országra, mint a nap-sugárnak, de ahonnan nem látszik egyéb, mint viaskodás önös célokért és kicsinyes érdekéért. Az urak sem tanulnak — mondják az analfabéták s büszké, hogy ezt a fontos dolgot észre tudták venni és meg tudták tanulni. Még szerencse, hogy analfabéták, mert különben még azt is tudnák, hogy az egyetemek, a tudományok ápolói, miként izennek hadat egymásnak.

Csak a fejtől bűdösödik a hal. S ahol a társadalom magasabb rétegeiben sincs meg a tudományok szeretete és becsülése, ott csak a farizeusok csodálkoznak azon, hogy az analfabéták kétszázeezeren vannak.

BELFÖLD

Tisza István Budapesten. Gróf Tisza István miniszterelnök tegnap éjjel néhány sürgős ügy elintézése céljából Budapestre érkezett. A félhivatalos *Bud. Tud.* szerint a miniszterelnök holnap visszautazik *Gesztre* és e hó 8-ától kezdve állandóan Budapesten fog lakni, a *Pol. Ért.* pedig azt jelenti, hogy a miniszterelnök az esti vonattal *Bécsbe* utazott és kedden visszatér a fővárosba.

Az olasz szerződés. A napi sajtó néhány organuma megtámadta a magyar kormányt

azért, mert a bécsi lapokban nyilvánosságra kerültek az olasz kereskedelmi szerződés végrehajtására vonatkozó egyes részletek, a magyar kormány azonban nem tájékoztatja az érdekelt köröket az ügy mibenállásáról. Féltudatosan most hangsúlyozzuk, hogy a magyar kormányt ebben a dologban mulasztás nem terheli. Eltekintve attól, hogy az egyezmény összes részleteiben már napok óta ismeretes és így a bécsi közlések semmi újat nem tartalmaznak, a dolog úgy áll, hogy még az osztrák kormány a 14. §. segélyével életbeléptette az egyezményt, a magyar kormány respektálni ohajtván a törvényhozás jogát, a nemskóra összeülő országgyűlés elé fogja terjeszteni az egyezményt és a parlament dolga lesz határozni. A magyar kormány elvégre nem lehet hibául felróni, hogy tiszteletben tartja a törvényhozás jogát és ez okból ragaszkodik ahhoz, hogy az egyezményt csak október 10-ike után publikálja.

Függetlenségi Kossuth Lajos-párt.

Csávolszky Lajos, a filópszállási kerület országgyűlési képviselője ma beszámolt *Szabadszálláson* a parlament lezajlott üléséről. Két óráig tovább beszélt és a maga intranzigens álláspontját fejtegetvén, élesen támadta a függetlenségi párt mindkét árnyalatát, még Ugronkát is, mert az elmaradhatatlan győzelem elől leszerelték. A választók bizalmat szavaztak *Csávolszky*nak és elnökléte alatt megalakították a *függetlenségi Kossuth Lajos-pártot*. Megalakult a párt végrehajtó-bizottsága is, amely az összes magyarországi függetlenségi egyesületeket és választókat csatlakozásra fogja felhívni.

A szabadelvűpárt szervezkedése. Nagy-Szent-Miklóson

ma megalakult a szabadelvűpárt. Megválasztottak elnökké gróf *Nákó* Sándor nagybirtokos, alelnökké *Simonsich* Géza királyi közjegyző, pártjegyzővé *Kovács* Imre. A megalakulás után gróf *Tisza* István miniszterelnököt táviratilag üdöztölték.

Hegedűs Lóránt beszámolója. Hegedűs

Lóránt országgyűlési képviselő ma mondotta el beszámolóbeszédét Pápán. A *Griff*-szálló nagyterme, mint tudósítónk jelenti, ez alkalomból zsufolásgal megtelt választókkal, akik rokonszenvesen üdöztölték fiatal képviselőjüket.

Beszédében *Hegedűs* Lóránt visszatekintett a közelmúlt parlamenti eseményekre, majd átérve a katonai kérdésekre azt mondta: Bármit is akarnak némely szárazon maradt obstruktorok elhithetái a közönséggel, az igazság mégis az marad, hogy ha nekünk sikerül az összes magyarországi ezredeket magyar tisztekkel ellátni, pedig ezt akarja a szabadelvűpárt és a kormány, akkor megfogtuk a magvát és nem a felületét, a magyar katonai ügynek. Es ha gróf *Tisza* Istvánnak sikerülend a magyar hadbírókat bevinni a hadseregbe, akkor el tudjuk helyezni egy részét annak a magyar fiataloknak, mely eddig díjtalan hivatalok után szaladgált. Elítelve az obstrukcióit, úgy találja, hogy annak főoka az, hogy behozták az ötéves választást a nélkül, hogy a házszabályokat is megfelelőleg szigorították volna. A ciklus első évében a képviselők még nem ismerik egymást, a helyi próbálkozásokból még nem lettek országos karriaturák, az elégedetlenség még nem verődött össze: tehát nincs válság. A ciklus utolsó évében mindenki a választásra gondol, tehát szintén nincs kormányválság. Ellenben az öt év közepén okvetlenül kifar a megaporodott feltűnőválság és obstrukcióban való tetszelgés: tehát óriási válság kerekedik. Erre a háromévi ciklus alatt nem nyílt ilyen alkalom. Ezután pedig mindig így lesz addig.

míg az ötéves választásnak megfelelően át nem alakítjuk a házszabályokat vagyis, míg azt az egyet ki nem mondjuk, az a költségvetést záros határidőben s az év vége előtt el kell intézni. (Helyeslés.)

A kiegyezésről szólva, azt mondja, hogy úgy kell megoldanunk Ausztriával való viszonyunkat, hogy a Reichsrath sorsa és a magyar parlament munkaképessége közt 1866-ben kötött kapesot tekintetbe nem vesszük. Először is el kell távolítani azokat az akadályokat, amelyek miatt Magyarországnak gazdasági berendezését megépíteni nem tudjuk. Minden erővel kell neki kell fektetni ennek az akadálynak és akkor szabadon választhatunk a vámtételek formái között.

Ez az akadály abban van, hogy minden gyár elvonja a gazdától a munkaerőt, és emellett a gyárpar és mezőgazdaság számára csak egyetlen esetben lehet Magyarország gazdasági szabad fejlődését nagy arányokban, nemzedékekre biztosítani. Csak akkor, ha a gyárparnak biztosítjuk a kellő munkaerőt, viszont a kisgazdának és kisbirtokosnak biztosítjuk a birtokszerszét. Ennek a títka pedig abban áll, hogy országosan meg kell indítani a kisgazdák számára a parcellázást. Ha a törvény a köfött kézzel nem állja útját annak, hogy a birtokok eladhatók legyenek, ha annál kisebb lesz az átruházási illeték, mennél nagyobb birtokot, mennél többen vásárolnak széjjel, ha az amerikai pénz sikerül a magyar földre beleönteni: akkor ide lesz kötvé ezer és ezer család, akkor a gyárpar megteremthető a gazda kára nélkül, akkor nem kell aggodnunk az oroszág jövője felett. És akkor szabadon választhat a nemzet az önálló vámtételek vagy más vámalakulat között és nem lesznek kezeink saját, ellentétes érdekeink által úgy megkötvé, mint most vannak.

Hegedűs Lóránt aztán rámutatott a maga parlamenti munkásságára és végül azt mondta, hogy már rég megörvösölték volna Pápa városának vasuti panaszait, ha eltörölnék a szabadelyvek.

A választók nagy figyelemmel hallgatták Hegedűs Lóránt komoly fejtegetéseit és bizalmat szavaztak neki. Távirati úton üdvözlötték a kormányelölököt és a szabadelyvpárt elnököt.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

London, október 2.

A Reuter-ügynökség jelenti Oku tábornok főhadserőinek szállásáról Fusanon át I-ről: Az első japán vasuti vonat délután Liaojangba érkezett. Néhány nap múlva rendes szolgálat lesz berendezve. Az első vonatok élelmiszereket, lőszert és vasuti anyagszereket hoznak. Mint ugyanaz az ügynökség jelenti Csiféből ugyanazon kelettel, kínaiak jelentései szerint múlt hó 28-ikán és 29-ikén heves harcok folytak Liaotesantól nyugatra a Galamb-öböl közelében. Az oroszok ez alkalommal eredménytelenül támadták arra, hogy hatalmukba ejtsék a japánok által ott felállított nagykaberiit ágyakat.

London, október 2.

A harcstérrel ma érkezett hírek szerint tegnapelőtt a japánok vonalán belül orosz tüzérszapatok jelentkeztek, amelyeknek látószög nem voltak komoly szándékaik és rövidesen vissza is vonultak. Az oroszokat a legnagyobb mértékben meglepi a japánok tértelensége és nem foghatják fel, hogy a japánok csak azt várják be, hogy az előkészületeket befejezték.

Pétvárvár, október 2.

Miklós cár negyedikén Reválba utazik, hogy a balti hajórajtól elbucsuzzék.

Berlin, október 2.

A Berliner Tageblattnak azt írják Pétervárról, hogy Grippenberg tábornok e hó végén a harcstérre utazik.

London, október 2.

A Sárgatenger kikötőiben a napokban közhírré tették, hogy a német császár 10.000 márka jutalmat tűzött ki Gregenheim, a Port-Arthurból menekült, de eltűnt tengerészhadnagy felkeresésére.

HIREK

Budapest, október 2.

— **BUDAPESTI NAPLÓ. Szeptember 30-án új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra.** Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejelőre gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **A király fővadászmestere.** A király, mint a hivatalos lap jelenti, gróf *Thun-Hohenstein* Miksát, Lajos Viktor főherceg főudvarmesterét, é szolgálata alól fölmentette és fővadászmesterévé nevezte ki.

— **A herceggímás állapota.** *Vaszary* Kolos bíborki herceggímás állapota, mint örömmel értesülünk, már annyira javult, hogy tegnap már háromnegyed órai gyalogsétát tehetett kedvenc sétahelyén, a várkastán. A herceggímás minden valószínűség szerint október 4-én, a király születése napján, délelőtti tíz órakor, a koronázó Mátyás-templomban tartandó istentiszteleten már pontifikálni fog.

— **A román királyi pár átutazása.** A román királyi pár *Károly* herceggel és kíséretével tegnap este hét óra tíz perckor a bécsi gyorsvonattal a keleti pályaudvaron fővárosunkba érkezett. A királyi párt a budapesti román királyi főkonzulátus részéről *Cuciarano* Viktor követségi tanácsos, főkonzul, *Stavridi* Demeter követségi titkár alkonzul és *Tastanenu* Oktáv főkonzulátusi titkár fogadták, míg az államvasutak részéről jelen voltak a királyi vendégek fogadtatásánál *Ludwigh* Gyula min. tanácsos, vezérigazgató, *Kovacs* Lajos üzletvezető és *Párlit* rendőrfelügyelő. A királyi pár a kilenc óra tíz perci vonattal tovább indult Bukarestbe.

— **A megcsontított ezredes emléke.** Nyitárról táviratozzák: A nyitári rendőrség ma tett jelentést az alispánnak a zobori ezredes "Emlékeműn" elkövetett merényletről. Megállapították, hogy mind a négy turulmadárnak a feje és nyaka hiányzik. A merényletet akképpen követhették el, hogy a tettesek a villámhátrón felmásztak és hirtelen esonkították meg a madarakat.

— **A szász király betegsége.** Píllnitzből jelenti, hogy a szász király ma is jól érzi magát. Résztvevett a családi ebéden, melyen megjelent a trónörökös is három fiával, továbbá *Matild* hercegnő és *János György* herceg. Az utolsó napok kedvezőbb jelentései dacára Drezzdában mégis mindenki tisztában van azzal, hogy a király aligha fog felgyógyulni többé s így érthető az az aggodó részvét, amely az országban uralkodik. A píllnizi kastélyban *Matild* hercegnő ápolja a királyt. Amikor a múlt héten, a király annyira rosszul lett, hogy a halotti szentséget is feladták neki, az egész királyi család összegyűlt a beteg ágya körül.

— **Apponyi Albert fogadása.** Az Országos Nemzeti Szövetség kezdeményezésére, amely egyesület két évvel ezelőtti turulus nemzeti zászlót küldött az amerikai magyarságnak, mozgalom indult meg a főváros polgársága körében, melynek célja gróf *Apponyi* Albertnek és hazatérő társainak ünnepélyes fogadása. Az ünnepély legfőbb részét gróf *Apponyi* Albert személyének szólna, aki hazafias szereplésével és jelentős működésével az amerikaiak tiszteletét vívta ki a magyarság részére. Az ünnepélyet előkészítő bizottság legközelebbi körlevéleket intéz a fővárosi egyesületekhez és falragaszok útján fordul a polgársághoz, hogy tegyék minél imponozásabbá *Apponyi* fogadását.

— **Zola halálának évfordulója.** Tegnapelőtt múlt három éve, hogy *Zola* Emil, a nagy francia regényíró oly tragikus körülmények közt meghalt. A szomorú évfordulón *Zola* özvegyét meglátogatták medani villájában, férjének barátain kívül azok is, akik vele együtt kiküzdötték *Dreyfus* szabadságát, ma vasárnap pedig ők és a szabadgondolkodók egyesületei kimen-

tek a montmartrei temetőbe és elvonultak *Zolának* feldisztatott sírja előtt. *Zola* özvegye nem volt kint a temetőben, mert gyengélkedik.

— **Valasek az államfogházban.** Váczról jelenti, hogy *Valasek* János a miavai kerület országgyűlési képviselője ma megkezdte az igazgatórárótt egy évi államfogház-büntetését.

— **Harcstéri epizód.** A manduriai harcstérről sajtóságos esetről adnak hírt a londoni lapok. *Rennenkampff* tábornok csatározásai közben förtétt, hogy egy fiatal orosz hadnagyank leütötték a fület. A kis hadnagy azonban nem fogta föl nagyon tragikusán az esetet, nem kapkodott oda, ahol a füle volt, hanem inkább oda, ahol a füle van. Csakhogy hiába volt minden, nem találta meg a fület. Az ütököt után aztán két kozákokat küldött ki, hogy keressék meg a fület. A kozákok bánausan tértek vissza s szomorú hangon jelentették:

— Hadnagy ur! Nem találjuk a fület.

A kis hadnagy sehoggy sem nyugodott, hanem elindult maga. Egész éjjel kereste, úgy hogy aztán másnap öt kellett keresztetni. Hiányzott a sorból. Hanem a fületlen hadnagyot hamarabb megtalálták, mint a fület. Ott feküdt egy erdő szélén, a feje át volt hasítva.

— **Drágaság.** A magántisztviselők *Otho* nának és Országos Szövetségének tagjai ma délután közös értekezletet tartottak a drágaság enyhítésé dolgában. Az értekezleten mintegy 200 magántisztviselő jelent meg. Előadóként *Horváth* Lajos szerepelt, aki azt proponálta, hogy a szövetség hivatalból keresse meg az összes intézeteket és főnököket, hogy valamely pótlékból enyhítsék a drágaságot, amely súlyosan nehezedik a magántisztviselők szerény fizetésére. A javaslathoz többen szóltak hozzá, aminek eredménye az lett, hogy az előadói javaslat jócskán megbővült. Az értekezlet elhatározta, hogy az előadó javaslatán felül szükségesnek tartja a magántisztviselők nagyobb mértékben való szervezkedését és egy fogyasztási szövetség létesítését, mint s kezdeményező lépések megtételét. Végül útiratham megkéri a város tanácsát, hogy végre is tegyen valamit a drágaság megszüntetésé dolgában.

— **Hogyan készül a japán újság.** Egy angol lap érdekes dolgot mond el azokról a nehézségekről, amelyekkel a japán újságok nyomtatása jár. A japánok írásbeli nyelve lényegesen különbözik a beszédelvtől. A társalgásban egészen más szavakat használnak, mint az irodalomban s így természetes, hogy az újságok nyelve is bizonyos fokig kétféle. Ezek a kétféle betűk aztán a legkülönbözőbb alakok, kereszték és szögletűk, úgy hogy a japán újság valóságban olyan, mintha részeg legyek tántorogtak volna végig hasábjaiukon tintába mártott lábakkal. Közönségesen mintegy négyezer képbeüt használnak a japánok, úgy hogy a szedőnek nagyon tanult embernek kell lennie, ha ügyesen kiakarja válogatni a megfelelő betűket. A japán szedő különben egészen másként dolgozik, mint az európai. Kis asztalka előtt ül, amelyen 48 képbetű van kirakva. Amikor a kézirat a szedő kezébe kerül, magához inti az inast, aki az egyes betűkért elszalad a terem különböző részeiben levő szedőszekrényekhez s megkeresi a szükséges betűket. Vagy tíz-tizenkét ilyen szedőgyerek szaladgál a nyomdában föl s alá, miközben rendszeren énekelni szoktak, még pedig azt a szót éneklük, amelynek képet keresik. Képzeltetni, hogy micsoda pokoli hangok azok, amelyek a japán nyomdákat betöltik. Mikor a szedőnk összekereggelték a képeket, a szedő elé teszik, aki összerakja őket s kinymomatja. A korrekúra íveket ismét énekelve olvassák, ami pokoli zenebonát idéz elő. Nincs hát a világon sajtó, amely olyan hangos volna, mint a japánoké.

— **Kalap nélkül.** Néhány francia furdőben egypár vakmerő újító olyan divatot akar behozni, amely ellen bizonyára a kalaposok fognak legérellyesebben protestálni. Egypár francia gavalér, akik a divat Napoleonjai, a minap kalap nélkül jelentek meg a korzón s azóta veszedelmesen hódít a kalap nélkül való séta. Most csak az

kell, hogy egy pár angol dandy elfogadja az újítást, hogy egy pár tudós higiénikus és orvosok költsön hozzá s akkor bizonyos, hogy a jövő telen kalap nélkül járunk mi is. Ha tudnillik akkorra mi is elveszítjük a fejünket.

— **A talmi mári.** Párisból jelentik, hogy Casa-Riera mári ellen — akit azzal vádolnak, hogy a Casa-Riera család valódi fejének címét és vagyonát bitorolja — serényen folyik a vizsgálata. Többeket hallgattak ki ebben az ügyben, akik határozottan állítják, hogy az igazi Casa-Riera mári 1823-ban született és már régen meghalt, míg az álmári 1843-ban született és a születési bizonyítványa hamis. Az egyik tanu, Pierre Riere elmondotta a vizsgálóbíró előtt az igazi Casa-Riera mári élet történetét is. A márikit, aki spanyol grand és királyi kamarás volt, egyik bérlelőnek leánykája annyira elbájolta, hogy fölheveltette és mikor tisztanyolc éves lett, feleségül vette. A máriki akkor közel járt az ötvenedik évhez. Fényes palotában, boldogan élt a feleségével, mig nem házasságának tizenegyedik hónapjában egy mulatt gyermekkel ajándékozta meg a felesége. A gyermek atyja a máriki szerencsétlen konyhalegénye volt. Másnap reggelre pedig halott volt az asszony és vele együtt halt meg a gyermeke, meg a szerencsés szerelmese is. A máriki szurta le őket. Azután önként jelentkezett a királynőnél és elmondta neki a dolgot. Parancsot kapott, hogy azonnal hagyja oda Spanyolországot és sohase térjen többé vissza. Így került az igazi Casa-Riera mári Franciaországba.

Pierre Falconette, az *Etoile Francaise* című párisi lap szerkesztője azt írja, hogy mikor Riera márikit a becsületrend lovagjának kineveztek, neki alkalma volt a máriki okmányát a becsületrend titkárságánál áttekinteni és meglepetéssel tapasztalta, hogy a márikinak személyazonossági papírjai, amelyek ilyen kinevezéséknél szükségesek, nincsenek meg. A kinevezés annyiban is szabálytalan volt, hogy a hivatalos *Journal Officiel*-ben nem tették közzé. Erre vonatkozólag Falconette a következőket írja:

Az ügyet már 1902. április 8-án szóvá tettem lapomban. Delcassé külügyminiszter akkor magához hivatott és azt mondotta, hogy nem járok el helyesen, ha a spanyol kolóniának ezt a kiváló tagját megtámadom, mert az diplomáciai bonyodalmakra is vezethetne. Megmondtam a miniszternek, hogy nem engedem magam befolyásoltnak. Erre a miniszter így válaszolt:

— Figyelmeztetem önt, hogy ne szellőztesse tovább ezt az ügyet, mert különben intézkedem, hogy a lapjának adott szubvenciót megvonják.

Ez meg is történt. Falconette most azzal a váddal áll elő, hogy Casa-Riera összeköttetésben áll a francia kormány több tagjával és azok, minthogy az ügybe maguk is bekeveredtek, felelősek az ügybe való beavatulásukért.

— **Letartóztatott család.** Buzás András kocsisához tegnap a Kerepesi-úton egy ember csatlakozott, aki beszéd közben ajánlatot tett neki, hogy szíveségből valami jó helyre bújattatja. Utközben a Sip-utcában figyelmeztette, hogy éppen most előttük egy ember egy pénz-tárcát emelt föl a gyalogjáróról s bement a szomszéd kapuba; néznék meg ő is, hogy mit talált. Utána mentek s az illetővel együtt nézegették a talált tárcát. Egy gyűrű volt ott többek között csillogó kövel.

— Megér 60 koronát — mondotta Buzás kisérijére miért. — A számla is mellette van. Ő megadná rögtön a 60 koronát, de nincs nála pénz.

Buzás készséggel ajánlkozott, hogy neki van 26 koronája, amit át is adott a gyűrű ellenében.

— Tartsa meg zálogban, — mondotta kisérijére — míg a pénzt át nem adom, de jó lesz, ha a számlát is elkéri attól az urtól. Menjen csak utána és követelje.

Buzás a szerencsés megtalálta után ment s el is kérte a gyűrűvetről szóló számlát, mire azonban visszament, — kisérijére eltűnt. Kiderült, hogy a gyűrű hamis és értéktelen s csalóknak ílt fel. Szerencsésére kevéssel utána találtak a Kerepesi-úton volt kisérijével, akit bekísértettek a rendőrségre. Itt kitűnt, hogy Rác Jánosnak hívják, 27 éves kocsis és notárius család, aki efajta bekeveredésekben szokott utazni. Letartóztatották.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség letartóztatta Jasinszky József 35 éves rovit multu cipész, akit a lövészenyít 60 filléres helyén tettenérték, mikor a pénztár körül tolongók zsebeit dezmálta meg. — Letartóztatták továbbá Braun Sándor 21 éves rovit multu bádogos-segédet, akit szintén tettenérték Bleier

Péter kereskedő Garay-téren levő lakásán, ahol javában csomagolta a holmit. — Több betörés is volt tegnap. Farkas Pál házmaster Bajza-utca 24. számú lakásában jártak betörők. Az éjjel Engel Mórné Losonci-utca 1. szám alatt levő üzletét nyitották fel ismeretlen tettesek s onnan hat zsák zabot elloptak. — A kezelet csendőrség értesítése szerint öt hó 1-ére virradó éjjel a postahelyiség falát kiásták s a vasszekrényt, amelyben 15.000 korona készpénz volt, ellopták. A betörőket nyomozzák. — Schwarz István hivatalosolga 53 éves felesége ma reggel Toldi Ferenc-utca 66. szám alatt levő lakásán eddig ismeretlen okból elvágta a nyakát. Tömérdek vért veszítve, eszméletlen állapotban került az új Szent János-kórházba.

A hajduk ünnepe.

— *A hajdunánási Kossuth-szobor leleplezése.* —

Hajdu-Nánás, október 2.

Az egész hajduságnak, Boeckay hős népének nagy ünnepévé emelkedett ma Hajdu-Nánáson Kossuth Lajos szobrának leleplezése. Debreczen és a hajduvárosok mind képviselve voltak az ünnepen és a függetlenségi párt tagjai ritka vidéki ünnepen sereglettek oly nagy számmal Kossuth Ferenc köré, mint ez alkalommal. Kossuth Ferenc külön vonaton érkezett Debreczenből, vele együtt jöttek: Papp Elek, Bakonyi Samu, Nessi Pál, Hentaller Lajos, Pozsgay Miklós, Horváth Gyula, Benes László, Mezőssy Béla, Sebess Dénes, Marjay Péter és Kovács Gyula képviselők. A képviselőket ezekre menő tömeg élén Rákosi Viktor, a kerület képviselője fogadta. A vonat megérkezésekor a cigányzenekar a Rákóczi-indulót huzta. Fehérruhás leányok virágokat szórtak az utra, amelyen Kossuth és a többi képviselők elhaladtak. Brassay Károly tanár üdvözölte a képviselőket; Kossuth Ferenc válaszolt, kijelentvén, hogy örömmel jött a hajduk közé, akik megértették Kossuth Lajos szótát és szobrot állítottak Kossuth emlékének.

A képviselők imponzus menetel vonultak be a városba, melynek utcáit díszesen felbogdították. Dél előtt 11 órakor a református templomban ünnepies istentisztelet volt, utána a képviselők nagy közönség kíséretében a szobor leleplezésére mentek. A szobor a városháza előtti téren áll, Horvay János kitűnő műve. A szobor Kossuth Lajost ábrázolja, amikor a hajdukat felhívja a szabadság kivívására, balkezével szívéhez markol s jobbkezét ökölbe szorítja. A szobor körül emelvény volt, amelyen küldöttségek és notabiltások foglaltak helyet. A leleplezést a námasi Kossuth-dalkör Himnuszra nyitotta meg, amely után Rákosi Viktor mondotta el az ünnepi beszédet:

História föld az, melyen állunk, — szölte Rákosi — itt leomló vármok nem beszélnek nekünk a nemzet múltjáról, de történelmünk teszi ezt a nép, mely rajta lakik s melynek minden egyes tagjában mint történelmi tudat épen él, hogy ő szolga és jobbágy nem volt soha, mert ő ezt a földet és a szabadságot egyszerre kapta a nagy Boeckaytól. Azért önként a mi napsütötte hajdu rónásáinak talán jobban megtalálják a Boeckay, Rákóczi, Kossuth kultuszát, mint az ország olyan részében, ahol moholte váromladékok elbarnult köveiről az ösök nagy tettei tekintenek le reánk.

A szónok esetlen Kossuth Lajos pályáját, de ezt csak röviden. Ellenben hosszab foglalkozik Kossuth halálának és temetésének esztelével, ami szerinte a mai generációnak, mely Kossuthot nem ismerte, beszélni sohasem hallotta, megadja a mértéket annak megítélésére, hogy olyan óriási volt a világtörténelem alakjai között Kossuth és mennyire egybe volt forrva nemzete az ő érzelmi világával.

E közben lehullott a lepel Horvay művészi alkotásáról és a szónok így folytatta:

Itt áll a mi szobrunk, félkezével szívébe kap, abba a nagy szívbe, melyből egykor halhatatlan érzelmek és gondolatok nilusáradata tört elő, megtermékenyítve az országot. Másik kezét ökölbe szorítja, mutatva, hogy a magyar nemzet ezeréves küzdelmeinek nincs vége, nincs vége Boeckay, Rákóczi, Kossuth harcainak, még mindig nem a sima kéz, hanem az

ökölre szorított vaskor polikájára van szükségünk, hogy szétüthessünk ellenfeleink és irigyeink közt. Bizony mondom nektek, jó helyen áll ez a szobor, a hajduság első Kossuth-szobra, mert 48—49 telén itt vetette meg lábát ezen a földön Kossuth Lajos, itt szervezte a nemzeti ellenállást, melyre a diadalmas tavaszi hadjárat következett. S ide tartozik, itt áll a mi határunkban, a mi nagy városunk, a híres Debreczen, ahol Kossuth pályája delelőre hágt, ahol a legnagyobbat merete, mikor a nemzet léte és becsülete ellen támadó bitorlónak szemé közé vágta a függetlenségi nyilatkozatot. Ott áll a debreczeni nagytemplom, ennek emlékei két tornyát, mint két esküre emelt kezét ég felé nyujtva, mintha azt mondaná: Istennekre, a nemzetet nem tehetett másként!

Azután a szónok a szobor felé fordulva, fogadást tett a nép nevében az ösök emlékének soha meg nem szűnő ápolására és arra, hogy a hajdu nép mindig szent tisztelettel lesz azok iránt, kik a nemzet történelmében dicső szerepet vívtak ki maguknak. Szóltja Kossuth szellemét, adjon erőt a népek nagy munkájához és örködjék álmai felett, hogy függetlenek álmódhassa hazáját és adjon erőt a mai nemzedéknek, hogy ezt az álmot valóra válthassa. (Zugó éljenzés.)

Azután Pósa Lajos elszavolta gyűnyörft alkalmi költeményét. Nagy Gábor szoborbizottsági elnök pedig a polgármester gondozásába ajánlotta a szobrot. Azután Kossuth Ferenc beszélt:

Itt áll a szobor, a jkai némák és mégis hallom hangját, amint harsogva szólal meg szivemben: Hallgassatok meg, hajduk ivadéki, ugymond, meghaltam, de eszmém kitört és eget kér. En elmúltam, de az igazság nem mulik el soha. Köztek étem és köztek szállok a jövőben is, amikor a hazát veszély fenyegeti. Nevellem fognak a honvédek küzdeni mindig, mint a multban. Nevellem fogják szabadságunk, függetlenségünk erőt várát felépíteni. Hozzám pedig így szól: *Hirdesd, fiam, ígémet, ne vetlenj vissza soha, mint én, maradj hű hozzám halálomban is, mint voltál életemben.* (Zugó éljenzés.) En meghalatom szavát, ugymond tovább Kossuth, esekély tehetséggel, de honszeretettel megyek a magyar becsület igaz útján s hiszem, hogy önk nemcsak a szobrot, de a honszeretettüket is megórzik, amely a szobrot alkotta.

Kossuth beszédét viharos éljenzés követte. Azután a koszorukat helyezték a szoborra. Harmincöt koszort tettek le. Az ünnep a *Szózat* elnevelésével végződött, utána Kossuth a városháza dísztermében küldöttségeket fogadott.

Délben banket volt a Boeckay-szállóban. Kossuth Ferenc is felszólt ott.

Szüükségesnek tartom — ugymond — Kossuth Lajos szellemét ma inkább, mint valaha, midőn erős törekvések érvényesülnek abban az irányban, hogy elhomályosodjék a függetlenségi elvek tisztasága. A függetlenségi párt mindig azt hirdette, hogy az 1867. XII. törvényekkel eltöröndő, mert ennek alapján nem lehet oly nemzeti vívmányokat elérni, amelyek az ország állami önállóságát előbbrevizik. Ma még a függetlenségi polgárok egy része is beölte magát abba a tévhitbe, hogy az említett közönséges törvényekkel elérhető alkotmányunk legnagyobb vívmánya, a magyar hadsereg. Ez tévhit, mert a 67-es alapon nem lehet függetlenségi politikát csinálni.

Kossuth tőszját nagy tetszéssel fogadták. Délután 4 órakor a Kossuth-szobor előtt a gyermekek ünnepélye folyt le. Kossuthot Bán Géza, a tanító-testület elnöke üdvözölte, azután Rákosi Viktor mondott szép beszédet majd Pósa Lajos buzdította a gyermekeket, hogy mint Boeckay hajduinak ivadéka, maradjanak hűvek nagy elődeik hazaszeretettől lángoló nagy elveikhez. Az ünnepségek sorozatát meghatározó jelenet fejezte be, amikor ugyanis Pósa megeskettette a gyermekeket, hogy küzdeni fognak a magyar haza szabadságáért.

Este Kossuth Ferenc a többi képviselővel visszautazott Budapestre.

A BUDAPESTI NAPLÓ telefonja.

Szerkesztőség 56—12
Kiadóhivatal 54—39

SZÍNHÁZ, ZENE

**** Sába királynője.** Arányi Dezső vasárnap este Goldmark bűbájosan szép dalművében Assadot énekelte. Ez a boldogtalan ifjú, aki nem tud ellentálni a csábításnak és szinte tehetetlenül hánykódik a királyné kéjvágya és Sulamit tiszta szerelme közt: éppenséggel nem mondható hősies karakternek. Van ebben az Assadban valami lírai lágyság, — tehát az van meg benne, amihez Arányi Dezső nagyon jól ért: az epedő, az ömlengve rajongó, a szomorúan édes. Ezt a részét a szerepnek Arányi szépen és hatásosan aknázza ki a második felvonás kereti jelenetében. Másfelől a szerep úgy van megírva, hogy bizonyos pontokon határozott drámai erőt, drámai kifejezést kíván. Assad szenvedélyes kitöréseivel hosszú lélekzet, megradó páthozs, valószínű hősienóri kvalitások kellene. Ezek a pontokon érezhető volt, hogy Arányinak a nagystilű, erőteljes duzzadó drámai ének mégsem az igazi eleme. De Arányi Dezső haladását, nagyobb érettségét éppen az bizonyítja, hogy még ezeken a kritikus pontokon sem vált visszatsztzóvá, sőt még itt is elfogadható, élvezhető tudott nyújtani a mi nagygényű közönségünknek. *Dióssy* erős, imponáló szenvedélyvel énekelte a királynét és *Berts* Mimi kristálytiszta intonációval Astaroth dalát. *Beck* Salamónja mind ének, mind játék tekintetében kitűnő.

**** A Szép mosonó sikere.** A lapok ma egyhangú lelkesedéssel művészi szenzáció gyanánt regisztrálják azt a nagy diadalt, amelyet *Küry Klára* a Szép mosonó című szerepének eljátszásával aratott. A rendkívüli sikernek, amely művészi értéke és külső jelentkezése szerint egyaránt eseményszámba ment, gyorsan híre kelt és oly mértékben mozdult meg az érdeklődés *Küry Klára* nagyszerű alakítása és a *Királysínház* e darabja iránt, hogy ma a jegyeket már a reggeli pénztárványításokor elkopkodták. A zsúfolt ház óriási lelkesedéssel ünnepelte *Küry Klára* fényes játékát, bravúros énekszámait, nyílt jelenésekben és a felvonások után tomboló tapsokban jelentette elragadtatását és a harmadik felvonás francia sanzónja után akkora tüntetést rendezett a siker részére, hogy a taps a negyedik ismétlés után se akart elpihenni. A méltán ünnepelt művész és a színház is, amelynek együttese tudása és fiatalosága javát vitte az ütközethez, büszke lehet erre a diadalra. De legkedvesebb a közönség öröme, amely egy rendkívüli művészi élvezetnek szól. Az est hangos kacagásairól ma is *Gyöngyi*, *Ferenczy*, *Csiszér* és *Vécsey* gondoskodtak. Az utóbbi gyönyörűen énekelte is. A pattogó énekszámok ma is valamennyien gyűjtő hatást tettek.

**** Tollagi jubileuma.** Friss erővel, elpusztíthatatlan jókedvvel eljutott *Tollagi Adolf* is, a színházlátogató közönség e régi kedvelt művésze a jubileumok első állomásához. Huszonöt esztendő színészmunkát ünnepelték kollégái és a közönség a *Magyar Színházban*, amelynek most elsőrendű oszlopa. A népszerű művész a *Hajduk hadnagyának* Hájás öröme mellett választotta a jubiláris szerepét és mikor belépett a színpadra, rengeteg tapsvihar, éljenzés és tömérdek koszorú üdvözölte őt. Nagyon meghatotta a lelkes ováció, de játéka mégis csupa derűt és kacagást fakasztott és a művész egész este szakadatlanul gyönyörködhetett közönségének megérdemelt elismerésében és szeretetében. Az előadás előtt a színpadon gyűltek össze a jubiláris művész tisztelői és ott üdvözölték őt a *Nemzeti Színház* nevében *Ujházy Ede*, a *Királysínház* nevében *Mércsi Adolf*, a *Népszínház* tagjainak érzelmeit *Sármá* tolmácsolta, az *Operaháznak* *Váradi* és *Vidor* Dezső, míg a *Magyar Színház* szószólója *Zoltán*

Jenő volt, aki — szüstkoszorút is nyújtott át az ünnepeltnek.

**** Nemzeti Színház.** A *Cyrano de Bergerac* fokozódó érdeklődés mellett kerül színpadra a Nemzeti Színházban. Meggyőző bizonyossága az, hogy a mai reggeli pénztárványítások már nem volt jegy kapható, mert minden jegy elővetelben kelt el. A darab legközelebbi előadása szerdán lesz.

**** Le père Lebonnard.** *Silvain* és társulata e hó 13-án csütörtökön vendégszeregel egy estén a *Király Színházban*, a *Le père Lebonnard* című darabban, amelynek címszerepe a *Comédie Française* hírneves tagjának legragyozóbb alakítása. A társulat tagjai között szerepel a kiváló művész felesége is, aki szintén a *Comédie Française* elsőrendű erői közé tartozik. A francia társulat vendégjátékára a mérsékelt fölemelt helyáru jegyeket máttól kezdve árusítja a *Király Színház* pénztára és a *Bárd* cég jegyirodája.

**** A Magyar Színház** holnapi esti előadásán harmadszor jubilál *A hajduk hadnagya*. Nagy ünnepélyesen lesz részük ez alkalomból a szerzőknek és a szereplőknek.

**** Ingyen előadás.** Ő felsége nevenapján, 4-én a Népszínházban ingyen előadás lesz. Színpadra kerül a *Kornevillai harangja*. Az előadás jegyeit az igazgatóság szétküldötte az előjárásokhoz, iparos- és munkásegyletekhez és a honvédséghez.

SPORT

A budapesti lóversenyek.

— Hetedik nap. —

Budapest, október 2.

Szép időben, óriási számu közönség jelenlétében folyt le a budapesti őszi meeting hetedik napja. A nagy érdeklődést a legjobban dobtát tenyészverseny, a St-Leger idézte elő, mely évek óta egyike a monarchia legszebb versenyének. Az istállótulajdonosok csaknem teljes számban jelentek meg, hogy tanui legyenek e klasszikus futamnak. Az első két verseny csekély érdeklődés mellett folyt le, de annál izgatottabb lett a hangulat, amikor a St-Legerre való nyergelést jelezte a mászáló harangja. A nagy tribün közönsége százával sietett a nyergelő-térre, hogy a küzdelem előtt pongyolába szemlélje az ellenfeleket, a legtöbb néző Con amore körül csoportosult, de sokan állottak körül a három Degenfeld-lovat és Ma-t is. A próba-galopnál Con Amore és Ma tette a legjobb benyomást és ringben is egyformán egy és fél óddal kínálták e két crackot. Sikerült start után Mixi ugrott az élre és meglehetősen gyors iramban vezette a társaságot. Mögötte Keringő és Rhodope helyezkedett el, kökvetve Ma és Blocksberg által, míg Con Amore várasra lovagolva folyton a hátvédben galoppozott. A fordulóg nem változott a kép; az, egyenesbe érve Mixi megelőzte a versenyt és átengedte helyét istállótársának, Rhodopenek, mely hatalmas szökésekkel száguldott a cél felé. Con amore utja a távolságig kissé el volt zárva, de itt szabad utat lett a Trautmannsdorff-mén és gyönyörű russal nyomult a vezető után, melyet a nagytribün előtt elfogott és biztosan két hosszal előzött meg a célnál. A harmadik helyet Ma foglalta el Keringő előtt, melyet hosszakkal követelt a vert mezőny. Con amoreban kétségkívül a mezőny legjobb lova jutott a győzelemhez, amely csakis indispozíció folytán szenvedett vereséget az Erzsébet királyné-díjban.

A többi futam sport szempontjából szintén érdekes lefolyásu volt s nagyobbára a favorit győzelmével végződött. Nagy meglepetést hozott az utolsó futam, amelyben Geist Gáspár kétése, Makerló játszi könnyűséggel verte meg a második helyre holtversenyt futó ring favoritokat Katonát és Iráskát. Makerló győzelmét a totalizátor majd-

nem huszszoros osztalékkal honorálta. A részletes eredmény a következő:

I. *Zuglói díj*, Díj 3000 korona. Távolság 2000 méter. *Bárá Uchritz Zs. Prior*-ja (Taral) első, *Sada Jacco* (Cleminson) második. Több ló nem futott. Totalizátor: 10: 28.

II. *Welter-handicap*. Díj 3000 korona. Távolság 1500 méter. *Péchy A. Taralja* (Taral) első, *South Star* (Holmes) második. Azután: *Nugommoro*, *Gondos*, *Montana*, *Dolomit*, *Per bene*, *Angola*, *Kozák*, *Fruska*, *Matador*. Totalizátor: 10: 27. Helyrefogadások: I. 50: 78, II. 50: 134, III. 50: 86.

III. *St-Leger*. 60.000 korona az elsőnek, 3000 korona a másodiknak, 4000 korona a harmadiknak. *Gróf Trautmannsdorff L. Con amoreja* (Krouzil) első, *Rhodope* (Janek) második, *Ma* (Taral) harmadik, azután *Keringő*, *Mixi*, *Blocksberg*. Totalizátor: 10: 20. Helyrefogadások: I. 50: 76, II. 50: 190.

IV. *Nursery-handicap*. Díj 3000 korona. Távolság 1000 méter. *Dreher A. Agnesforrasa* (Cleminson) első, *Róna* (Krouzil) második, *Madelaine* (Pretzner) harmadik. Azután: *Duze*, *Claymore*, *Gulliver*, *Rondelette*, *Gárdista*, *Barázdás*, *Liza Blitz*, *Coma Berenice*, *Télizöld*, *Mákvirág*, *Nyári betyár*, *Bona sera*. Totalizátor: 10: 48. Helyrefogadások: I. 50: 98, II. 50: 162, III. 50: 82.

V. *Eladóverseny*. Díj 2000 korona. Távolság 1000 méter. *Péchy A. Reclameja* (Fetting) első, *Royal Flush* (Janek) második, *Columbia* (Cleminson) harmadik. Azután: *Caudry*, *Rendetlen*, *Derce*, *Pusztán*, *Toquand*, *Othmar*. Totalizátor: 10: 47. Helyrefogadások: I. 50: 92, II. 50: 92, III. 50: 112.

VI. *Pchelydíj*. Díj 4000 korona. Távolság 3800 méter. *Mrávik P. Makerlója* (Boaskai) első, *Katona* (Cleminson) és *Iráska* (Taral) holtversenyben második, azután *Mámer*, *Páros*, *Tommy*. Totalizátor: 10: 190. Helyrefogadások: 50: 58 (Katona) és 50: 56 (Iráska).

Nyílttér.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosítási-társaság
A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.
Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik.
Utánfizetési kötelezettség nélkül.
Részvényesei nincsenek.

Összes vagyon 1902. december 31-én
1,981,516,483.42 frank.
 Biztosítási állomány 1902. december 31-én
6,958,093,587.09 frank.
 Magyarországi vezérigazgatóság:
BUDAPEST, IV., Andrassy-ut 20.

(Az e rovat alatt közöltteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Koerber az iparosok közt.

Bécs, október 2. *Koerber* miniszterelnök ma beszédet mondott az osztrák iparosok szövetségének közgyűlésén. Védekezett előbb a tervtelenség és ösztintesség vádjá ellen és nemzetiségi politikáját olyannak jelölte meg, amely a megfelelő érdekiegyenlítésben keresi a megoldást. Biztosította az iparosokat, hogy a kormány nem fogja engedni elpusztulni a lakosság érdekeit és ha a képviselőházat ismét megakadályozzák köteleességének teljesítésében, úgy a kormány az egész vonalon annál határozottabban kell majd cselekednie. Nem engedjük, ugymond, insébe jutni iparunkat, nem engedjük elszegényedni mezőgazdaságunkat és tönkretenni kereskedelmünket. A politikai válsághoz, amelynek nem fogunk hibásak, nem szabad gazdasági katasztrófának járulnia. *Bármiképpen magyarizálják is Ausztria alkotmányát az állam kárára, a lakosság tönkretételéről nincsen abban semmi.*

Cipőfelsőrészt,

bőrúrát, talpakat, cipőszekellék és szerszámot, cipőfésényelő-erémet és apretourákat, mindenképpen a legjobb gyártmányt legolcsóbban szállítja **Gyöngy Sándor**, bőrúr, cipőfelsőrész-gyár **Budapest**, Kővezértelep közp. részén.

III. Tavasz-utca 1. szám.

REGÉNY

TITKOS HÁZASSÁG.

Irta: Mrs. EVANS WILSON.

(10)

— Sajnálom, hogy idegenek közt hagylak — mondotta újra az ügyvéd, mikor az ajtóban visszafordult. — Anyád akarja így.

— Akkor bizonyosan jó így — felelte a gyermek. — Nem fogok panaszkodni.

— Jó, csak hogy már most is részrehajló vagy — nevetett Mr. Palma félig tréfálkozva, félig bosszusan. — Hargrove doktor már is kedvesebb neked, mint én.

— Megcsókolta a homlokomat — felelte Regina minden elfogadás nélkül. — Láta, hogy mennyire elhagyta érzetem magamat.

— És ha én is megcsókálnám a homlokodat?

— Hisz az önnek nem is jutott volna az eszébe. Elutazik?

— Igen, s ha szükséged volna valamire, csak írjal nekem, mint édesanyád barátjának.

— És a plébános ur?

— Ő is barátja az édesanyádnak.

Lehajolt, rendkívül fájdalmasan nézegette a gyermeket, megszorította kis kezecskéjét, aztán a kerti ajtó felé sietett, ahol Hargrove doktor várta.

ÖTÖDIK FEJEZET.

— Jöhettek és segíthettek?

— Tulajdonképpen mit kezdjek én veled, te haszontalan, filigrán figurácska? Föltegyek az étaszérra? De mitől vagy olyan illatos?

Mrs. Lindsay ott térdelt egy fiók előtt és ruhákat rendezett. Regina mellette állt, kezét hátra dugva.

— Ó, tudnék én segíteni, ha megengedné, Hannah megtanított rá s azt mondta, hogy derék szakácsné is lehetnék. Tudja-e, hogy én csináltam az omlós tortát?

— Micsoda uralomra vágyó kis Szemirámisz lett belőled. Mindenütt uralkodni akarsz. A konyhában, a szalonban, a baromfi-udvarban, mindenütt te dirigálsz és most már itt is, az én anyai gondoskodásommal egyetlen meg nem vett területén is hódítani akarnál. De hát mitől vagy olyan illatos?

Regina fölemelte jobb kezét és egy szép ibolya bokrétát mutatott, gyöngéd lilaszínű ibolyákat, amelyek olyan ritkán fordulnak elő. Aztán lassan elővett a zsebéből egy ezüsti kelyhet, rendbe hozta az illatot árszó virágokat és a kedves bokrétát a tűköröszalra tette.

— Mondja meg Ernőnek, hogy neki szedtem a virágot, mert olyan jó volt hozzám, amikor négy évvel ezelőtt idejöttem idegenbe. Ha Ernő itthon van, akkor azt hiszem, mindig nyár van, nincs ön is így vele?

Az anya szeme könnyel telt meg.

— Bizonyára gyermekem, ő az én nyaram, életemnek a napfénye.

— Sokáig marad itthon?

— Reményem, de ha újra itt hagy bennünket, akkor Indiába megy tanulmányutra.

— Miért engedi el?

— Hogyan akadályozhatnám meg?

— Hiszen anyja neki, engedelmeskednek önnek.

— Gyermekem, a jövőjét nem ronthatom el.

— De az mégis csak nagyon szomorú, hogy olyan messzire elmegy s itt hagyja mindazt, amit szeret és elmegy a pogányokhoz.

— Ugyan mit tudsz te a pogányokról? — kérdezte egy erőteljes hang.

— Ó, a fiam, az én Ernőm! — kiáltott fel Mrs. Lindsay, zokogva örömben. — Hogy megleptél, mennyire örülök, hogy láthatlak!

A fiatalember viszonzotta anyja gyöngéd becézgetését.

— Hát te, Regina, miért nem mondd te is, hogy örülsz a látásomnak?

Semmi válasz. Mire Ernő körülnézett, a leány már eltűnt.

— **Világos gyermek!** — mondta mosolyogva Mrs. Lindsay. — Eppen most akarta virággal díszíteni a szobádat. Beszélte már a bácsival?

— Igen, anyúcskám, de milyen rossz szímben van, beteg volt?

— A torokbaja bántja s agyondolgozza magát; reményem, hogy egy kis pihenőt mégis csak enged magának, amíg itt leszel.

Egy kis ideig vigan beszélgettek s kölcsönösen elmondták egymásnak élményeiket.

Aztán Mrs. Prudentia Poterra, egy özvegy-asszonyra is fordul a beszéd, akinek a főtulajdonsága az a fáradhatatlanság, amelyvel felebarátait megfigyeli, dolgaikat megítéli.

— Igazán jótétemény volna, — mondotta Mrs. Lindsay — ha akadna valami intézet az ilyen javíthatatlanul gonosz asszonyok számára, olyan pletyka-kolónia, amely csipősnyelvű aggszűzekből és morózus agglegényekből állana. Én csak azon bámulok, hogy micsoda türelemmel viseli el Norbert ennek a teremtsének gonosz ki-rohanásait. Nem tudja Norbertnek megbocsátani, hogy Regina családi viszonyai felől nem világosítja fel. Amikor a gyermek hozzánk jött, akkor nem volt itthon s a kíváncsiság, amelyvel a községben természetesen fogadták, már rég lecsöndesedett, amikor a nézetek és vélekedések egész áradatban törtek ki ellenünk. Mrs. Prudentia visszatért s a sugás-bugának vége-hossza nem volt.

— Hagyjuk ezt a „teremtsé” anyúcskám, Mrs. Prudentia nem méltó arra, hogy lelkinyugalomd megzavarja. Ugy látom, Regina szépen fejlődött. Még mindig az a nyíltszívű, ártatlan lelkű teremtés.

— Egészen a régi, de szellemi képességei igazán bámulatos rohamossággal fejlődnek.

— Még mindig Norbert bácsi tanítja?

— Igen, ez a legnagyobb öröme. A leányka nagyon ambiciózus és tanulékony és rendkívül szereti a bátyámat. Egyszer ott találtam zokogva a padláson, nyitott levelem az ölében. Megkérdeztem, hogy talán rossz híreket kapott? „Semmi újat”, — felelte. — „Mindig csak a régi dolgok. Anyám nem tudja, mikor jöhet, legyek türelemmel és viseljem jól magamat. O, Mrs. Lindsay, ugy vágyodom az anyám után! Ha arcképére nézek, akkor az életemet adnám oda azért a boldogságért, hogy újra hallhassam a szavát: „Gyermekem! Kedvesem!” Tegnap azt álmodtam, hogy karjaiba zárt, mint amikor, amikor a klastromban fölkeresett és amikor felébredtem, erősen magamhoz szorítva tartottam a vánkost és esköltöttem. Tudod, Ernő, valóságos rejtély nekem, hogyan tudja egy anya az ilyen gyermeket elhagyni. A legszomorúbban hat rám azonban az, hogy Regina anyjának a multjában valami hibát kezd sejtetni, de igazi gyöngésséggel még elfojtogatja ezt a kétséget. Egyszer hazajött az iskolából és elmondta, hogy Mrs. Pöller megkérdezte tőle, hogyan lehetséges az, hogy az anyja mindig olyan elegánsan járhatja s vajjon látta-e már az apját?

— És mit felelt?

— Erre Norbert is kíváncsi volt. „Mrs. Potter”, — mondotta, „ha én az ön helyén volnék és ön az enyémem, inkább a nyelvemet harapnám le, semhogy ilyet kérdeznék”. És okos szemével Norbertre nézve, mikor a dolgot elmondta nekünk, ezt tette hozzá: „Szomorú dolog az, ha az ember nem érthet meg mindent, de türelemmel leszek, bízom anyámban, ahogyan istenben bízom.

Látogató zavarta meg a beszélgetést, Lindsay Ernő rohant le a kerti lépcsőn.

Arányosan tiszta nap volt, amelyen kora tavasszal szokott előfordulni, a jövendő nyár nap-sugaras hírnöke. Lomb és virág kifelé törekszik merev burkából, virágkelyhek bontakoznak és itt-ott álmódzva lebegnek a méhek virágról-virágra. Ernő végigmenve a kavicsos ösvényen a baromfi-udvar kerítéséhez ért, amelyhez odatámaszkodott; egy orgonabokor alacsony ágai fődik el.

Alig lehetett volna párját találni ennek a szárnyas vadnak. Remek tyukok, galambok, kacsák, libák, fácaók voltak ott együtt. Ritka, tiszta fajok, makulátlan fehérség mindenfelé.

A templomszerű galambház lépcsőjén, a baromfi-udvar közepén Regina állt, mellette eleséges kosár, az ölében néhány angora-nyulacska, amelyeket éppen káposztalevéllel etetett. A lábánál

lett pompás káminál liba, amelyek aranyos esőruhákkal és esőbító kosárból, torokszoknak. Melegen, csaknem félkenes reggelt a deris napsgár a fiatal leány fényes haján és kedves vonásain.

Ernő kinyitotta a rácsos ajtót és belépett az udvarba.

— Miért nem vittél el magaddal kedvenceidhez, Regina?

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK

Dívatlevél.

Budapest, október 2.

Bár odakiünn ismét a nyár meleg visszfénye ragyog és még egy bucsuzó szereplésre feltűnedeznek a világos női toleettek — a divatvilágban mégis ősz van már. Lázás buzgalommal folyik mindenféle a munka, melynek révén az őszi és téli divat ezernyi részlete kefeződik. Még csak legelején vagyunk az időnyek, mégis azt mondhatjuk, hogy a divat még olyan változatos alig volt, mint amilyen ezidén lesz. A stílusoknak és változatoknak tömérdek formája jelentkezik máris, amelyeknek többnyire históriai az alapjuk. Rokokó, XV. Lajos korabeli formák sűrűn felbukkannak, mind megannyi jellegzetes formában.

A szövetek nagy tömegéből kiválnak egyes újdivóságok. Ilyen a *trabucco-barna*, melynek minden árnyalata képviselve lesz az ideai divat színskálájában. Selyemben, posztóban ez lesz a szeszadció, bár általános viseletnek még sem lesz elfogadható. Lesznek hölgyek, kiknek arcszíne nem bírja el ezt a sajátos, tompa, barna ruhát, vagy kiknek arca egyenesen megtagadja ezt a keretet. Ellenben fehéreken barnáknak ennél elegánsabb, előnyösebb viselet alig képzelhető.

A hosszú kabátoknak rendkívül nagy szerepük jut majd. Lebnyes, XV. Lajos korabeli zsakettek, sok díszszel és vadászkabátokhoz hasonlóan — ebben remekel majd Divat ő felsége. Hogy ez is csak egyeseknek előnyös viselet, ezzel mindenki tisztában van. Alacsony testalkatu, kövér nők nevétségessé teszik magukat, ha ilyen kabátot öltenek, míg karcsú nőknak ennél kevesebb viselet alig képzelhető. Általában azt lehet mondani, hogy az ideai divatot csak nagyon megfontolva, önmagát elfogulatlanul megítélve lehet büntetlenül viselni. Mintha a hiúság istene próbára akarná tenni a nőket, mennyiben tudják megítélni külsőségüket — igazságos szemmel. Elénk rakja a sok esőbító remekművet, szabad válogatást enged nekik, de e mögött ott leselkedik a háttérben a guny kegyetlen réme. Finom izlésű nő kevés megaláztatást ismer nagyobbban annál, mintha ismerősei vagy az utca ismeretlen járókelői egy szálnalmas mosolylyal lesajnálják. Pedig a mai divatnál — ha helytelenül alkalmazzák — ez könnyen megeshetik.

Jobb példát ennek bizonyításán nem is kell idéznem, minthogy képzeljünk el egy kicsi, gömbölyű asszonykát egy rokkoto-toleletben. Ez a csupa dudor, csupa fodor-ruha még a karcsu alaknak is ártalmára lehet. A derék körvonalai belevesznek, a vállakat rendkívül kiszélesítik a könyökig érő, roppant dudoros ujjak. A mellett mindenféle csipkét öltenek a fodrok közé, nagy gombokat a derékre. Ezt nem bírja el minden természet, pedig általában véve, rendkívül kedves viselet.

A nagyvilági hölgyek körében minden őszszel állandó érdeklődés tárgyát képezi a vadászöltözék. Rövid szoknyában, lakos oszímában ők is Nimród hiveivé szegődnek és járják az erdőt gyilkos szándékkal. Nehéz megoldani, illik-e a gyöngéd női kéznek az öklöklő fegyver. A nőieség nemtője ellene beszél, sőt tiltakozik a sport-szemmel összes argumentumaival szól mellette. Testedzés, mozgás céljai ezek között a legfontosabbak. De vigasztalódjanak a tiltakozók! A női szív mindig erősen ténykedik és azok a szép vadász nők bizony nem tudnak belenézni egy őz megtört szemébe. Disznek, virtusból akasztják

vállkra a fegyvert és halálhozó szöve csak a legrikább esetekben öl. Eldördülnek a lövések, de a legtöbb esetben csak a levegőnek ártnak. Vadászunk, — mert az most divat!

És mégis ezen divat nyomán egész ruhátár keletkezett, amely tisztán az alkalmat szolgálja. Élete rövid, az őszi napok röpke néhány óráját szolgálja. Bőrkabátot visel ma a modern asszony, épp úgy, mint az ura. Karcsu dereka belevész a kemény redőzetbe, apró lábai merészen lépegetnek a ráncos, rövid szoknyában.

És annak a félelmes üldöklő fegyvernek hatásos enyhítő ellenfele egy kicsi, kecses apróság, melyet minden nagyvilági hölgy az oldalán visel — vadászat közben. Lapos bőrdozoz ez, rajta viselőjének neve, két betűvel kirakva. Tartalma féles-nöies: bonbon van benne! Ime, tehát mégsem olyan nagyon félelmes a női Nimrodok üldöklő kedve.

Pedig a fejdíszük is arra enged következtetni. Puha selyemsapka ez, széles karimával. Anyaga többnyire skót selyem, élénk színekben tartva. Merészen lesz a szöke és barna fürtökre rányomva, hadd legyen harcias jellege a vadászónőnek. A ruha többnyire zöldesszürke lódenből, esetleg bársonyból készül, hogy el ne üssön nagyon az erdő színetől. Minden feltűnő szín kerülését szigorú szabálynak ismeri a gyakorlott vadász.

A vadászruha berakott aljból és lebnyes kabátból áll. Ki bőven, ki testhez állóan viseli, hozzá ráncos, bő zubbony puha selyemből, amely esetleg világos színben is készülhet. Széles bőrör, ékköves csattal. Kézélők és kemény gallér, épp oly nélkülözhetetlenek. Elegáns bőrkeftyű széles kézelőkkel. Kicsattos, nagyon magos cipő, vagy lakcsizma egészíti ki a kedves toilletet, melynek jellege a sportszerűség legyen.

S. B.

¶ **Egy ötletes színgazgatóról.** Harelről, a *Porte-Saint-Martin* színház egykori direktoráról mond el Blum Ernő egy pár jóízű apróságot a *Journal d'un Vaudeville* listéjében.

A kedélyes és szellemes igazgató nagyon meg volt elégedve *Frédéric Lemaître*-rel, aki szintén az ő színházánál kezdette meg tüneményes pályáját. Behívatta tehát irodájába és így szólt:

— Uram, jó játéka jutalmául ezennel 50 frankkal leszálítottam a fizetését!

— Igen. Én így jutalmazok. Mert ezt legfőbb pontosan meg fogja kapni.

— Rendben van — felelte *Lemaître* és attól az időtől csakugyan meg volt elégedve a direktorával.

Viktor Hugó: *Lukrecia Borgiájára* készült a színház. A szerző, aki jól ismerte a direktort — mindenféle kellekelt, fényes ruhákat, remek színpadot követelt a darab számára. Harel nyugodtan hallgatta egy darabig a borsos felszámítást, egyszerre azonban felugrik és így szólt:

— Mester! Ön elkérte a kabátomat. Jó! Elkérte a mellényemet. Jó! Levette róla a nadrágot. Nem baj! De az ingemet, uram, azt nem adhatom, mert megbüntet a rendőrség. Azt pedig nem kívánhatja tőlem.

— Helyes! — felelte Hugó nevetve. — Az ingét csakugyan jó lesz megtartani, mert a nélkül igazán esunya lenne, direktor ur.

¶ **Egy néger a fehér fajról.** Vajjon a színes emberfajok valamikor tulsulyra fognak-e jutni a fehér faj fölött? Erre a kérdésre egy kiválóan képzett néger szociológus, *E. Tobias*, igennel felel. Szerinte Afrika, amely a civilizáció bölcsője volt, egyuttal a civilizáció temetője is lesz. Hivatkozik a történelem nagy tanulságaira, a négernek titokzatos fejlődésére és pusztulására. Afrika jövőjét, még mindig a titokzatoság homálya fedi. Bár az európaiak leigázták és kiszákmányolták a négereket, a mérleg mégis a feketék javára fog billenni. Az európaiak kulturát teremtettek Afrikában, de ők is sokat tanultak ott, amiről elfelejtnek megemlékezni. Kárhoztatja a kiszákmányoló angol és német politikát, amely előbb utóbb esődtől fog mondani és diéséri a franciák alkalmazkodó rendszerét, amely jobban beállik. A vége az lesz, — a néger tudós szerint — hogy a színes fajok, ahova beleszámítja az afrikaiakat, indiaikat, a kínaiakat, a japánokat és Ausztrália bennessülötteit — hegemoniára fognak virágolni az európaiak fölött. Amúli is la-

bb, mert a színes faj, sokkal nagyobb mértékben csoportosodik, mint az európai.

¶ **Híres képek keletkezéséről.** Egy angol újság kedves apróságokat mond el néhány híressé lett kép keletkezéséről. *Turner* világhírű festő egyszer egy *Hawke* nevű barátjával Farnleyben egy ház ajtajában állott, amikor hírtelem zivatart keletkezett.

— Hideg van — mondta *Hawke* — gyeriünk be és igyunk egy jó grogot!

— Micsoda? — kiáltott *Turner*. — Hova gondolsz? Hiszen ez a zivatart nagyszerű, földöntúli, isteni! Nézd a tovarohanó szakadozott felhőket és a táncoló forgószöveget!

Turner valósággal extázisban volt és egy levél hátsó oldalára rögtön odavetett néhány vázlatot. *Hawke* egy jobb vázlatkönyvet akart neki átnyújtani, de ő annyira belemerült a rajzolásba, hogy tudomást sem vett barátjáról. Csak akkor nyugodott meg, mikor vége a volt a zivatarnak.

— *Hawke* — mondta — két év múlva meglátod a művet készen.

Ebben a pillanatban fogant meg egyik legszébb képének az ideája. 1812-ben ki is állította. A címe: *Hőfűvés: Hannibal átkelése az Alpseken*. — *Wilkie* *Dávidnak* *Az ajánlólevél* című képéhez életének egy fiatalkori epizódja adta meg az alapeszmét. Szegény és névtelen volt, mikor Londonba került és egy ajánlólevéllel elment egy *Caleb Whiteford* nevű emberhez, aki a mecénást játszotta, mikor tudniillik nem került pénzbebe a műpártolás. Hosszu várakozás után végre bemelehetett az előkelő urhoz, aki nagyon barátságatlannal fogadta és azt kérdezte tőle, hogy hány éves. *Wilkie* zavarában nem tudott rögtön felelni, mire a „mecénás“ megragadta az alkalmat és így kiáltott föl:

— Hogy ajánlhatnak hozzám olyan embert, aki még azt sem tudja, hogy mennyi idős? És elbocsátotta.

¶ **A hold és a nyár.** Az idei kietlen és sivar szárazságnak, amely fölperzselt a vetéseket — *Lamprecht* *Guidó*, német természettudós szerint — a hold volt az oka. *Lamprecht* egy új teóriát fejtett ki, amely szélesebb körökben keltethet érdeklődést. Azt állítja, hogy az időjárás attól függ, hogy a hold holdtölte vagy újhold idején van-e közelebb a földhöz. Az utóbbi esetben szárazság van, az előbbi esetben esős időjárás. Új teóriáját *Lamprecht* Németországban és Jáva szigetén gyűjtött adatokkal támogatja. Minthogy az idei nyáron az újhold pontosan mindig akkor volt, mikor a távolság a hold és a föld között a legkisebb, az idei nyár szárazsága támogatja *Lamprecht* elméletét.

¶ **Hogyan lett Sardou színműíró.** Ez évben ünnepelte *Sardou* *Victorien*, a szerencsés kezű francia drámaíró ötvenéves színműírói jubileumát. 1853. október havában történt, hogy egy szerény, igénytelen külsejű fiatalember nagy alázatossággal bekopogtatott az *Odeon* színház *Constant* nevű portáshoz.

— Hol kell kérem a szindarabokat átadni? — kérde alázatosan.

— Csak tegye oda az asztalra — felelte a portás, félvállról.

Az asztalon nagy garmadával heverték a benyújtott, de még át nem olvasott szindarabok. *Sardou* is idetette az övét.

— Mikor fogom megtudni az eredményt? — kérde illő szerénységgel.

— Hja kérem! — nevetett a portás. — Az nem megy olyan gyorsan. Öreg ember lehet nagából, míg elolvassák.

Sardou alázatos hajlongások között elbucszott a hatalmas úrtól. Kis idő múlva lejött a lépcsőkön *Baez* színgazgató, kedvesével, az akkor istenített *Bérengré* színésznővel.

A kéziratalmazza mutavta, így szólt a portás:

— Nézze direktor ur! Itt van a bokráta, amivel a diákság az új direktciónak kedveskedik.

Bérengré kisasszony önkéntelenül a legfelső szindarab után nyult. Megetszett neki a finom, leányos írás és mind nagyobb érdeklődéssel kezdte olvasni. *Baez* is hozzálépett és együtt olvassagták. Ügyes ötletek, szellemes helyzetek voltak benne, a német borsok világában játszott. De mert nagyon kedves dolog volt s egy jó nadrágszerep volt a bohózatban *Bérengré* kisasszony számára, a direktor, aki kedvesének semmit sem tudott volna megtagadni, elfogadta előadásra. 1854-ben április elsején került bemutatásra. A bohózatot szörnyen kifütyülték, ilyen bukást rég nem ért már meg az *Odeon*, de *Sardou* pályafutása meg volt kezdve.

¶ **A legszebb fiu.** A *saint-louisi* gyermek szépség-verseny nyertese a kétesztendő nyolc hónapos *Krell* *Virgin*. A pályabírák öt itéleték testileg is, lelkiileg is a legteljesítősebbnek, aki lát-

ran lehetne modellje a gyermek-Apollónnak. Aranyszöke a haja, halványpiros az arcaine, szeméi nagyok és sötétek. Harmincegy font sulyu, harmincegy hüvelyk magas, mellbőssége harmincegy, vállszélessége nyolc hüvelyk. Apja, egy olasz művészember teljesen magának követeli a gyermek felnevelésének az érdemét. A gyerek anyja mindig betegeskedett és így ő bánt a kis fiuval, szoktatva őt hideghez, meleghez, jó és rossz módhoz. A kis *Virgin* mindig a szabad levegőn aludt, nappalonta pedig meztelán szaladgált az utcán. Születésekor elég gyöngye volt és csak később erősödött meg. Főtaláléka: tej és főzelek volt. Hust, süteményeket, édességeket soha sem kapott.

¶ **A tenger áldozata.** Hogy mennyi áldozatot követel még mindig a tenger, a gyorsjárátu gőzösk és a villámsebességre berendezett postahajók korában, arra érdekes kimutatást közöl egy angol statisztikus. 1901. év július havától, 1902. júniusáig 348 angol hajót ért katasztrófa a tengeren, köztük ötvenöt hajó teljesen elsüllyedt, negyvenhárom hajó pedig eltűnt. Eltűnt — emberestül, szállítmányostól együtt és senki nem tudja, hol és mikor érte azokat szerencsétlenség. Évről-évre eltűnnek így hajók a nyílt tengeren és megállapították, hogy huszonöt év alatt a brit hajók közül 2142 hajó lett névtelen áldozata a tengernek és velük huszonöt ezer ember elpusztult. A tenger áldozatai közé nincsenek beszámítva a parti halászok, akik apró, törekény vitorlásokon járnak be a végtelen vizeket és életük rendszeren a hullámsírban pusztul el.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Szerencsétlen. Abból a helyzetből, amelybe az élet sodorta, csak úgy lábalhat ki, ha szemét nyugodt megfontolással a jövőre szegezve, letisztítja lelkéről a ráragadt szégyent. A kétségbeesés csak mélyítheti a bajt, a bosszu fegyvere ilyenkor mindig visszafelé süll el. Irtsa ki a fejből, de hamar, a revolverrel való megoldás gondolatát, mert ennek a végzetes szerszámnak a háttérében a sir gödre vagy a börtön dohos odva leselkedik. Ami a sirt illeti, ön talán azt fogja mondani, hogy jobb lesz ottan megpihenni. Ebbe az elintézésbe azonban nemcsak mi nem nyugszunk bele, hanem az ön saját lelke sem. Sokszor hívja az ember a halált a megpróbáltatás perceiben, de közeledének legkisebb neszére ijedten borzadunk össze. Bármilyen sulyos a szerencsétlenség, a legjobb orvosága mégis csak az élet, nem a halál. A változhatatlanban való megnyugvás és a csüggedés nélkül való szívós akarat a változhatók megváltoztatására: életét e szerint a mottó szerint rendezze be. A balsors az ön útjába állított egy elvetemedett, szivtelen embert, akit alattomosággal gyorsan vitt előre célja elérésében. Ön aztán lelki nyomorúságában teljesen egyedül maradt. Szerencsétlenségének okozója nemhogy segítet volna, hanem a legdurvább módon megálázta önt. Mindezt meg nem történné tegni már nem lehet. Vegye hát le tekintetét a mult-ról, mert ez csak elkeseredését fokozza és minden erejével igyekezzék kiemelkedni a sárból, ahová valakinek a gonoszága dobta. Ha ön szilárdul tartja magát és nem válik meg a csapás sulya alatt önéretétől, akkor az a vihar, amely becületére tört, azt egyszersmint meg is erősíti a jövő veszedelméi ellen. Öntől függ, hogy büszkén, minden lelkiismereti mardosás nélkül járhatson az emberek között.

Irma. Addig, míg az illető határozott formában nem nyilatkozik, kár ilyesmirel álmodnia. Komoly szándékot indirekt uton tudtul adni — nem elég. Ez az a pont, ahol világos beszédre van szükség. Hiszen még így is annyi tévedés, félreértés és több eféle származhatik, hát még, ha egyetlen fin nyilatkozat sincs, amire adott esetben támaszkodni lehet. Ön esetleg ábrándos szívvél szerelni vagy pláne házassági célzást olvas ki annak az urnak egy-egy elejét szavából, holott lehet, hogy ő minden cél nélkül, tisztán udvariasságból lovgai szívetésvől foglalkozik önnel. Mert hölgyekkel szemben az udvariasság, ha gyakran van alkalma nyilvánulni, könnyen téveszthető össze szerelmi vallomással. — 313.699. számu előfizet. Posta, vasut és vámhivatal áll nyitva az ilyen kvalifikáció előtt. A postaigazgatóság és a vasuti tanfolyam igazgatóság azonban

egyelőre nem vesz fel új jelölteket, annyira el van lépve ez a két pálya. A vámvihatali pályán a szolgálatot mint vámgyakornokjelölt kezdeheti meg. Három hónap alatt a jelöltek leteszik a vámvihatalokban a vámgyakornoki vizsgát, majd esküt tesznek s mint vámgyakornokok 800 korona fizetéssel megkezdik az állami szolgálatot. Egy év alatt kötelek a vámgyakornok letenni az alsófokú vámvizsgálót Brassóban, Budapesten, Fiumében, Orsován, Zágrábban vagy Zimonyban az arra illetékes fővámvihatalnál. A vizsga tárgyai: áruismeret, vámszabályok, a vámvédéki fenyítő eljárás illető szabályok, számvitel és pénzkészítés. Alsóbbfokú vámvizsgálattal lehet a jelölt mellékvámvihataloknál: tiszt, ellenőr és vámszedő. Az évi rendes fizetés körülbelül 2000 koronáig emelkedhetik. A további emelkedés a Budapesten, Fiumében, Zágrábban lehetett magasabbfokú vámvizsgálattal függ. — R. J. A feyenciparra és az idevágó berletekre nézve az igazságügyminisztériumban kap részletes fölvilágosítást. — 319783. számú előfzető. A Nem-okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete (Baross-tér 14. szám.) kézséggel instruálja. — M. A. Nagyszőlős. Az illetőt mint katasztrókevényt becsukják. Külön meglegelés dolga, hogy önkéntesi jogát meghagyják-e, bár valószínű, hogy ilyen körülmények között csak mint közoktatót sorozzák be. — St. A. Sajo-Szent-Péter. Erzsébet-körút 15. szám alatt van. — S. J. Kaposvár. Amennyiben a szabadalmi hivatalos közlései érdeklik, azokat a Budapesti Közlönyben olvashatja. A lap szerkesztője és kiadója Halya Kerepesi-ut 54. sz. alatt van. — F. J. Szolyva. Mindez adja a kereskedelmi minisztériumhoz benyújtandó kérvényében. Esetleg audienciára is jelentkezhetik a miniszternél és személyesen nyújthatja át azt. — B. G. A földművelésügyi minisztérium hivatalos értesítőjében jelent meg; a minisztériumtól kérje az illető számot. — K. M. Nincs szenvedő váltóképesége. — Nagy-Ólud. Kötélesek elárusítani. Az italmérsi engedély megadása a pénzügyi hatóságok véleményezésétől függ. — Közti (H. I.). A probléma könnyen el volna dönthető, ha nem járulna hozzá még egy kérdés; ki a levél titkoszta írja. Méltóztatassék az utóbbira felvilágosítást adni, hogy megoldódjék az első kérdés. — L. M. Páncsa. Az előkészítés stádiumában van még. — W. S. A fő- és székvárosi lakbér-szabályzat szerint május 1-én hurcolódhatik. — G. S. Cs. Zárva tarthat e napon. — D. I. Nem kell hozzá iparendély. Sorsjegyeiről legközelebb. — M. M. Abaujszántó. A kereskedelmi és iparkamara illetékes az ügy magyarázásában. — Tisztevelő. Nem fizet községi adót, a képviselőtestületnek nem tagja. X. R. J. Budapest. Irhat a leánykák képelepat a leány, ha szülei nem ellenzik és ő érdemesnek találja, felelni fog. — Homádi előfzető. Magyar Országos Állatorvosi Egyesület Budapest, Rottenbiller-utca 23. szám. — S. S. Nyitra. 1. A főnökségnél betekinthető. 2. Magyar Kereskedelmi Közlöny; Budapest, Károly-körút 9. szám. — 316.987. számú előfzető. Annak a gimnáziumnak igazgatósága, ahova be akar lépni, megjelöli a különbözőti vizsga anyagát. — P. J. Még lehet érteni, de ez még nem elég. — 316.799. számú előfzető. Figyelmes fu. 1. Az Egyesült-Államok budapesti konzulátusánál (V. Wurm-udvar) megtudhatja. 3. Díjtalan. — Mátraverebélyi előfzető fu. Gyógyserzési pályára hat polgári iskolai végzettséggel úgy léphet, ha leteszi a vizsgát a hat gimnázium latin anyagából. — 302.254. számú előfzető. A honvédelmi minisztériumnál jelentse be. — J. E. Eger. Intelligens munka, gyakorlatot tollra vall, de témája nem elég érdekes. — Sz. B. Nagybecskerek. A kezdet legelején van. — B. Anita. Nem közölhető. — K. D. 1. Ez magában véve még nem elég ok. 2. Drogériákban kaphat alkalmas szereket. — Zs. G. A járásbírószághoz adja be a kérvényt. — G. D. 1. Még túlfaltat hozzá. 2. Alexander Bernát, Fayer László és Marczali Henrik. 3. Ha jó, közzöljük. — F. N. Szakolca. Az illetőnek joga van eljárni a kártyát, tehát nincs értelme annak, hogy ön föltarta a pártit. Minthogy a partnere nem érte meg el a határszámot, folytatni kellett volna a játékok. — K. J. Erre nincs joga. Bepörölheti. — Felsőipariszkolai növendékek. Vizsga előtt is sor alá kerülhetnek, mint önkéntesek, azaz a föltétel, hogy annak idején levizsgázzanak. — B. J. — K. S. A Vázei-körút 32. szám alatt lévő Kereskedelmi Múzeum rendelkezésére bocsátja a vonatkozó címetek. — E. M. Budapest. Nagy János-utca 3. szám alatt van önkéntességre előkészítő iskola. Az igazgatóságnál kaphat részletes fölvilágosítást. — Bandi. A hajóállalattal, vagy a kapitánynyal való megállapodás dolga. — Sz. T. Nem tít meg a közlés mértékét. — D. L. A poétikába ütköző hiba az, hogy a dolog egészen és részleteiben nagyon gyöngye. — O. R. 1. Ami benne van, se jó, se rossz. Ami pedig jó lenne, nincs benne. 2. Itthon van már. — Sz. A. Homonna. Budapesten lakik, I. Uri-utca 58. szám alatt. Természetes, hogy tud magyarul. — 310720. számú előfzető. Hungaria magyar bélyeggyűjtő köre: Kerepesi-ut 44. szám. — Il fail sombre. Vastag igazságok

akarnának ezek lenni, de csak a vastagság van meg bennük minden igazság nélkül. És hiányzik az íróművészet egészétől hatása is. — G. A. Miskolc. Telkes Simon miniszteri számtanfejes (Budapest, I. Attila-utca 85. szám) rendelkezésére áll névmagyarosítási ügyben. — L. Gy. Budapest. Ilyen egyesület nincs az egyesületek jegyzékében. — Anyarosz. Az anyarosz erős mérreg. A leghatásosabb alkatrész az ergotin egy semleges égvényanyag (alealoid). A drogusták megveszik. — P. O. A csipkegomba — mint a Kert című szaklap írja — nem porzók révén termékenyül és terjed, hanem gombaspórák által. E spórák erjedése folytán állanak elő a myceliumok és ez a folyamat már egyik stádiuma a csipkegomba fejlődésének. A csipkegomba tenyészteshez utmutatást minden nagyobb magkeskedés ingyen küld. —

KÖZGAZDASÁG

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Az elmúlt héten a lisztüzlet ugyszólván pangott, mert impulzus híján újabb kötések nem létesülhettek. A szállítások szintén szüneteltek, mert vevőink raktárai túl vannak terhelve árakkal. Így a készletek napról-napra emelkednek s malmainál megint aktuálisává válik az üzemrendeküo. Takarmánycikkben szintén nehézkés az átvétel.

Mai átlagos budapesti árak 50 kilogrammonként, szákosztól, Budapesten szállítva.

Szám:	0	1	2	3	4
Ár kor.	16.40	16.10	15.70	15.30	15.—
	5	6	7	7½	8
	14.60	14.20	13.50	11.80	— 7.40
Finom korpa:			Goromba korpa:		
Ár: korona	5.80		5.90		
Dara:	AB		C		
	16.90		16.20		

Vásárcsarnok. (Vámos és Bruszt jelentése.) Változatlanul kielégítő hozatok mellett az élelmiszerpiac forgalma az elmúlt héten, dacára a hónap végén rendszeren beálló gyengébb érdeklődésnek, elég jónak mondható. Enyhébbre fordult időjárás károsan befolyásolta a vad és a husziletet, ennek tudható be, hogy a tömegesen érkezett tételek a helytelen kezelés folytán nagyrészt elkozottak. Részleteiben következőképp alakult az üzlet. Husfélék: a meleg időjárás következtében áreszkkenés állott be és ugy is csak nehézséggel nyertek a beérkezett tételek elhelyezést. Ma vidéki marhahus eleje 60—70, hátulja 70—80 fillért jegyzett 100 kg-ért minőség szerint. Öltött borjúkban nagyok voltak a hozatok és a csekély kereslet folytán szintén nagy áresz konstatalható. Vidéki borjúk bőrbén, hosszan súlylevonás nélkül 70—90 fillérral voltak forgalomban, minőség szerint. Sertések szalonával elsőrendű 110—116, lehozott sertésűs 104—110 fillér kg-ként, minőség szerint. Juh 60—72 fillérral volt forgalomban kg-ként. Füstölt-husfélék: sonka házi 160—180, külföldi 180—200 fillér kg-ja. Vadfélék: szarvasok nagy tételekben érkeztek, annak ára 50—56 fillére hanyatlott kg-ként. Vad-disznó 70—100, őz 140—150 fillér kg-ként. Fogoly párja 160—200, nagygyulek darabja 220—240 fillér. Élőbaromfiiban esendes az üzlet, rántani való csirke 1.10, sütni való 1.20—2.—, tyúk 2.40—3.—, kacsa 2.—4.40, lud sovány 4.—6.—, hizott 10.—14.— korona párónként, minőség szerint. Vágott baromfiiban, különösen öltött hizott libákban már rendszeren folyik az üzlet, a kielégítő hozatok élénk vételkvet mellett gyors elhelyezést találnak, kedvező hideg időjárás mellett a szállítmányok jeg nélkül is feladhatók. Mai ár teljesen hizott, tisztán kezelt leött libákért 110—120 fillér kg-ként, minőség szerint. Szép pulárdok szintén keresettek. Tojásban az üzlet valamivel lanyhább, de azért még mindig jó árak árnak vannak érvényben, az érdeklődés is jó, saját érdeklődésben ajánljuk t. beklődőinknek, míg a kedvező idő tart, a minél nagyobb tételekben való szállítást az árúknak. Elsőrendű friss telt árúért ma 82.—84.— koronát lehetett elérni eredeti ládánkért, apadt 76.—78.—, közép 70.—72.— korona. Tejemrésekben nagyon lanyha lévén az üzlet, a beérkező tételek csak vonatottan találnak elhelyezést. Elsőrendű szövetkezeti teavaj 180—200, főzővaj 140—150, friss tehénúró 16—20 fillér kg-ként minőség szerint. Gyümölcsfélékben szőlő még mindig tömegesen kerül a piacra, de kivétel nélkül törődött és nedves állapotban, ami az értékesítést nagyon meglebezteti és az árakat lenyomja. Száraz áru állandóan kézséges vevőkre talál. Alnabán némileg javult az üzlet, de csak I. kifogástalan áru keresett. Mai árak: szőlő, mézes fehér 24—28, chasselas elsőrendű 32—40, másodrendű 28—30, muskatály 40—46, passatuti 48—56 fillér kg-ként, minőség szerint. Körte I. válogatott 40—50, Kálmánkörte 24—30 fillér kg-ja. Rétesalma 18—20 parmen és ranett 24—32, Törökbálint 20—28

fillér kg-ja, minőség szerint. Dió még mindig csak kisebb tételekben kerül piacra, ára 30—50 fillér kg-ként. Száraz, nem túlergett szilva íránt jó az érdeklődés, hamvas kézzel szedett árúért 11.—12.— korona érhető el kg-ként. Burgonyáról minden oldalról beérkező áfianlatok és a nagyobbd hozatokal oicsbő árakat hoztak fel-színre. Ma fejlett, egészéges rőzsaburgonyáért 7.—7.60, sárnga 8.—9.—, fehér 6.—6.50 koronát lehetett elérni mmknt. Káposzta, egészéges keményfejú 9.— korona 100 kg-ként.

Széna, szalma, takarmány. (Fuchs József jelentése.) A hetvársalon szénában és szalmában csekély behozatal és jó kereslet volt. Eladattott: Középmínőségű, jobb és elsőrendű széna 3.—4.70, muhar 5.—, alomszalma 1.75, zsup-szalma 2.25, szécska 2.30 per 50 kiló fuvaronként, házhöz szállítva. Préselt széna 4.—4.60, préselt szalma 1.60—1.80 50 kiló, a jőzsefvárosi pályaudvaron. Gabonaneműk: zab 7.—7.25, tengeri 7.35, rozs 7.45, árpa 7.50 korona.

Napirend.

Naplár: Hétfő, október 3. Római-katholikusk: Kandid. — Protestáns: Kandid. — Görög-orosz: (szeptember 20.) Euzst. és Te. — Zsidó: Tischi 24. — Nap két: 5 óra 46 percekor. — Nyguzsik: 5 óra 19 percekor. — Hold két: 11 óra 36 percekor este. — Nyguzsik: 1 óra 46 percekor délután.

A miniszterek nem fogadnak. Oszdtályorsjegyek huzása. Kilenc óraker dél-eltőtt V. nap.

Nemzeti Múzeum. Természetrázi tár nyitva d. e. 9—1 óráig. Többi tárai megtekinthetők 1 korona díj mellett.

Iparművészeti múzeum zárva. Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1-ig. Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 9 órától 12-ig.

Közlekedési múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9—12 és 3—6 óráig.

Egyetemi könyvtár zárva. Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—7-ig. Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1-ig.

Az aqincumú ásálások és múzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. O-Buda, Külső-Szent-Endreit. Helyierdeki vasut a Pálffy-terrről.

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Solyom-utca sarkán, nyitva reggel 8 órától este 6-ig. Altker a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Vázei-körút 32. szám alatt. Hivatalos órak: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés arisztokratákat is eszközöl) a városigeti iparszarnokban (vasár és innnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A kiállított kirendelések központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V., Vázei-körút 32. szám).

A titkos betegségek alapos gyógyításáról.

Ne sajnálja senki a fáradozást ilyen komoly ügyben, jelentkezzék egyszer személyesen, mert a legujabban külföldön beszerzett speciális műszerekkel még a legregebb betegségek is pontosan meg lehet határozni a székélyét, elterjedését, minőségét, körkörüjét: bármily mélyen fészkelte is be magát a kórananyag a szervekbe, vagy a test nedveibe. Ezen beható vizsgálat alapján teljes bizossággal meghatározható a betegség állapotnak megfelelő, alapos gyógyításhoz vezető speciális gyógyítási mód is, amelyet mindenki, foglalkozásának megzavarása nélkül, otthon is elvégezhet. Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni, akkor csak írja le a baját, amelynek pontos átvizsgálása után megkapja az utasítást és a megfelelő speciális gyógyszereket is — a legnagyobb titoktartás mellett. Levelebe valasz-bélyegyet mellékeljen. A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat.

Ilyen tökéletes és hazagópió házakban Dr. Pálóc (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10.), ahol jóakarattal, őszintén és lelkiismeretesen kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a neki eltről felvilágosítást, ahol a beteg vére és testnedve megtisztulnak, idegei megérsődnek, az egész szervezet megszabadul a kóranagytól és lelki kinyitja is megszűnnek.

A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Pálóc az 6 speciális gyógymódjával még a leg elhanyagoltabb esetekben is a bujakóros sebeket, huyesó-, hólyag-, ideg- és hátergőri-hajokat, sérveket, az onfertőzés és szifilis utóbajait, magómlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), kezdődő elmezavart, aranyeret, vérhajokat, bőrbetegségeket és a női nemű szervek minden betegségeit. Nők részére külön vároterem és külön káprát van. A rendelést Dr. Pálóc önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap dél 12 óráig).

Cím: Dr. Pálóc v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII. Kerepesi-ut 10.

SZÍNHÁZAK.

Hétfő, 1904. október hó 3-án.

M. KIR. OPERAHÁZ

Zárva.

Heti műsor:
 Kedden: Toldi szerelem.
 Szerdán: Nincs előadás.
 Csütörtökön: Berlichingeni Gőz.
 Pénteken: Nincs előadás.
 Szombaton: Fidelio.
 Vasárnap: Az eladott menyasszony.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Rosenkranz és Güldenstern

Vigjáték 3 felvonásban.
 Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
 Kedden: Nagy Galliótő.
 Szerdán: Cyrano de Bergerac.
 Csütörtökön: Rákóczy Ferenc fogsága.
 Pénteken: Egyenlőség.
 Szombaton: Radnóthyáé.
 Vasárnap délután: Egy szégyenű története.
 Vasárnap este: Radnóthyáé.

KIRÁLY SZÍNHÁZ

Küry Klára vendégszínhépevel.

Szép mosoné.

Operette 3 felvonásban.
 Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
 Kedden: Én, te, ő!
 Szerdán: Szép mosoné.
 Csütörtökön: A fecskék.
 Pénteken: Arany virág.
 Szombaton: Szép mosoné.
 Vasárnap délután: Én, te, ő!
 Vasárnap este: Szép mosoné.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Próbaházasság.

Vig színmű 3 felvonásban.
 Kezdeté 7 1/2 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A világ urai.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:
 Kedden: A világ urai.
 Szerdán: A világ urai.
 Csütörtökön: A világ urai.
 Pénteken: A világ urai.
 Szombaton: A világ urai.

FŐVÁROSI ORFEUM

VI. Nagymező-utca 17.

Nelson-Downs, — először Budapesten.
The great Weiland, — először Budapesten.
Kaiser György, a berlini Metropolitan-színház tagja, először Budapesten.

Az előadás esti 8 órákor kezdődik.
 A téli kertben reggeli 5 óráig VORÓS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

Villamos izzólámpák

50 (10, 16 és 32 gyertyafényű körtek) illerért darabonként kaphatók:
Korda Mihály, VII., Elemér-utca 18.
 Ugyanott rendkívül olcsó és lezártított árban villam- és gázosillárók kaphatók.

Az egyedül nyilvános

magnetikus gyógygyakorlat

Magyarországon!

med. univ. dr. WAJDITSCH ALAJOS-nál
 BUDAPEST, Kigyó-tér I. alatt
 (Királyi bérpalota).

A „radioaktív” emberi test után kifejtett a természetes gyógy-móddal, egy kizárólagos, mint kiegészítő alkalmazásában az emberi testi és lélek összes kóros eseteinél egyetlen más gyógy-mód sem versenyelhet. Tengernyi példa kapcsán gazdagok és a magnetikus gyógy-mód fűves sikerei, kivált, ha már minden egyéb sikertelenség bizonyult.

Kezelés naponta 9—11-ig. Rendelés (vasárnap kivételével) 3—5-ig.
 Magnetikus gyógyszerek. Válaszbélyeg.

Kis pajtás.

Vigjáték 3 felvonásban.
 Személyek:

Jouvenin Hegerdés
 Chantalard Fenyvesi
 Jean Tanyai
 Bellecentre Vendrey
 Morangé Nikó I.
 Genevieve Harmat H.
 Adams Komlóssy II.
 Juliette Varga A.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:

Kedden: Kis pajtás.
 Szerdán: Hadik huszárok.
 Csütörtökön: Hadik huszárok.
 Pénteken: Hadik huszárok.
 Szombaton: Hadik huszárok.
 Vasárnap délután: Kis pajtás.
 Vasárnap este: Hadik huszárok.

NÉPSZÍNHÁZ.

Boccaccio.

Nagy operette 3 felvonásban.
 Személyek:

Boccaccio Komlóssy
 Pietro Kaskó
 Szaizra Pinár
 Beatrice Harmath
 Lotteringi Pázmán
 Izabella Dóry
 Lambort Kovács
 Piamentta Ledócsky

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:

Kedden délután: Cornevillei barangok.
 Kedden este: Boccaccio.
 Szerdán: Boccaccio.
 Csütörtökön: Október 6.; utána Boccaccio.
 Jénken: Boccaccio.
 Szombaton: Boccaccio.
 Vasárnap délután: Gyimesi vadvirág.
 Vasárnap este: Boccaccio.

MAGYAR SZÍNHÁZ

A hajduk hadnagya.

Nagy operette 3 felvonásban.
 Személyek:

Blanchefort B. Szabó J.
 Balajthy Farkas
 Kressenbróno Marton
 Vivenot Gábor
 Bischoffshofen Helta
 Borony Ráthonyi
 Hágas András Fenyéri

Kezdeté 7 1/2 órákor.

Heti műsor:

Kedden: Szulami.
 Szerdán: A drótostól.
 Csütörtökön: Az ibolyás lány.
 Pénteken: Az ibolyás lány.
 Szombaton: Az ibolyás lány.
 Vasárnap délután: Szulami.
 Vasárnap este: Az ibolyás lány.

ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KECSKEMÉTEN. • GYÁRTMANYA

Kapható Budapest: **GYARMATHY G., IV., Calvin-tér 1.**
VOGEL GYULA, VI., Andrássy-út 29 és vidéken minden előkelő fűszer- és csemege-üzletben.

FOGAK

szápadás nélkül, 3 koronától. — Az általunk készített és Párisban elnyert fogorok azonnal megszakíthatók és rugásra kitűnően használhatók. Régi fogorok átalakíthatnak. — Vidékiek 12 óra alatt kiérkezhetnek, 10 évi jótállással.

FOGORVOSI INTÉZET:

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 50. I. em.

Fogorvos: **LÜFFLER EMIL.** Technikai főnök: **GROSSMANN S.**
 Tartós plombák 3 koronától, foghúzás érzéstelenítés 2 koronától.
 Fogad: reggel 8-tól este 8-ig. Vasár- és ünneppnapok is. — **Mérsékelt árak. — Részletfizetésre is.**

Vidéki jól képzett és előkelőbb fűszer-bevezető **képviselő** kereskedők a foraktár átvételre előjából keresetnek egy francia **pezsgebor-gyár** részére az ország minden nagyobb városában. Referenciákkal ellátott ajánlatok Fischer I. D. hirdetőirodájába, Budapest, IV., Gerlőczy-utca 1. küldendők „Ch. F.” jellege alatt.

65 évig játszik
 összesen 141 huzásban
 100.000, 40.000, 30.000, 25.000 korona
 főnyereményekre
 az új

Erzsébet sorsjegy
 kapható
 30 havirészletfizetésre

Havifizetés:		
5 darabra 1 kor.	85 fil.	
10 „	3 „	65 „
15 „	5 „	45 „
20 „	7 „	25 „
25 „	9 „	— „

Már az első részlet és 35 fillér beklúds ellenében, megkibédm a törvényesen kiállított a sorsjegyek sorozat és számát tartalmazó részletet, melynek birtokában a verő az összes huzásokon az egyedül jétkezőt élvez.

FLEISSIG BANKHÁZ
 BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 2.

Tudja meg mindenki,
 hogy a legjobb gláze-börkeztűl a híres
KARLSBADI börkeztűl Női párja 85 kr. —
 uri 1 forint.

Egyedül foraktár és szellítési osztály:
LUKÁCS M. a „HARRISYVILÁG”-hoz
 Budapest, IV., Kigyó-utca 5.
 12 párt teljesen bérmentve küld a cég. — Számtalan hitelesített elismerő írtat.

Valódi amerikai
cipők
 elpusztíthatlanok,
 bármily lábra illők, nagy
 választékban kaphatók

Perényi Ignác
 cipész-mester, főh. ndv. szállítónál
 Budapest, V., Erzsébet-tér 17.

TITKOS
 betegségek ellen legjobb szer a
„TRIAS”

2—3 napi befeeskenéssel a folyást utólag és tájdonom nélküli feloldóság mellett megszűnteti. A leggyóbb s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. Férőknak kor. 272. szám. 3 kor. 64 fill. beklúds után bérmentve küldetik. Feeskenők küllő 1 korona.
 Kaktár: **Török József** gyógyszerár. Budapest, Kigyó-utca 12 és a leg- több vidéki gyógyszerárban is kapható. — **Titoktartás mellett küldi! Fappgyógy- szerész. Tiszaszentimre, Fő-utca 5. szám.**

Felöltő	6 K-tól fell.
Uster	8 „ „
Télikabát	10 „ „
Jaquet	4 „ „
Ferenc József kab. 6	4 „ „
Nadrág	4 „ „
Mellény	1 „ „

ROTHBERGER JAKAB nát, Klistóf-tér 2. sz.

Allástkeresők
 ingyen kapják az Országos Pályázati Közlöny, mely az országban betöltendő valamennyi szaknabeli állást teljes címmel közli. Megjel- nít minden harmadp. Ki- adóhivatal: Budapest, Jö- zsef-körút 9. 10261

Magy. kir. Államvasutak Hírel- vezetőség Szeged. 30195/904. szám. III.

Hirdetmény.
 Ezenel közzlirre tesszük, hogy kereskedelmügyi m. kir. minisz- ter ur Országos Pályázati Közlöny, évi midje hó 15-án kelt 9410 sz. és f. évi július hó 8-án kelt 41749. sz. rendelese folytán f. évi októ- ber hó 1-vel „Röské” állomás neve „Röskeszentesmihálytelek”-re „Baranyavár Monostor” állomás neve „Baranyavár Pémonostor” és Magyar Boly” állomás neve „Magyarboly” ra fog átrátoztattni. Az átrátoztóság. (Utánnyomat nem díjaztatik.)

Tanításban jártas
 VIII. realista szreony díjazásért beadhatnók vagy nevelőknek állnókörök: 30 francia. Klein, Kertész-u. 46. III. em. 15.

Fodrásznő
 rendkívül Egyes. Ismeretök hi- nyában ezton ajánlókot. Özv. Waldne, VI., Vörösmarty-utca 48. II. 21.

Üres szabónő
 házhoz nagyon olcsón ajánlókot. Elemér-utca 24. fűszerüzlet. 2763

BUTOR

felújító olcsó és jó kivitelben
 részlete
 és kézpörnört nagy választékban
GONDA S.
 butoraktárban, István-tér 7.

Veszek és eladok

zálogházól kiválótt arany és ezüst tárgyakat. Eladok ezüst evő- eszköz 5/6 krét. Kigandole vagy más ezüstművet 6 krét. Arany gyűrűket szép kivitelben f. 250- tól kezdve, ezüst szelencéket 5 frittól kezdve, női arany órákat 10 frittól kezdve. Nagy választék drága kövekben. Árjegyzék bér- mentve küldetik. **Fuchs Dávid** utóda IV. Váci-utca 19. I. 5.

Baromfityésztési
 széles tudnivalókat kitűnően is- merkedt **Erchaynak** 33 bar- omfityésztési munkája. Kapható „Baromfityésztés” heti szelencében Rákos- ligetén 1 koronáért.

Irnoki
 állások betöltendők. Feltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Helyes szám 40 fillér. Kapható ezad a kiadóhivatalban: Budapest, József-körút 9. 10261

Gépészek
 keresetnek. A feltételek teljes címmel vannak az Országos Pályázati Közlöny mai számában. Árn 40 fillér. Kiadóhivatal: Bu- dapest, József-körút 9. 10261

Polgári iskolai
 magánvizsgálatra, javító- vizsgákra, érettségire elők- szít lelküzetesen, felelőséggel „Magántanulók tan- folyama” Dombinszky-utca 22.

Magyarnak Pécs, Némeinek Bécs. Ne küldjék pénzirta- ket külföldre.

Legalkalmasabb uri ajánlók (1/2-a természetes nagyisgnál) szivarka- szelence, gyufatartó, zsebkész, szivarvágó és írón. valódi ezüstből művészesen kivitelben 32 korona. Kisebb fesszűllésben és pedig szelence, gyufatartó és szilpa 40 K. Remek kivitelű szivarka- szelence, valódi ezüstből.

SCHÖNWALD IMRE
 magyar óraszmester és ékszergyáros, PÉCSETT 12.
 Nagy képes árjegyzék ingyen.

FÉRFI és NŐI
 nemi betegségek,
 férgyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésre leg- jobban ajánljuk

DR. KAJDACS
 v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.
 Rendel: 9—4-ig, este 7—8-ig.
 Budapest, IV., Kigyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
 Levél útján is biztos gyógyszer.